

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ

«Τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν» (Β' Κορινθ. ιγ', 9)

«Προσκυνοῦμέν Σου τὰ Πάθη Χριστέ.
Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν Σου Ἀνάστασιν».

Τεύχος 39ον ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ

ΧΙΟΣ

«Κωνσταντή Κανάρη γειά μας κι όλα τὰ νησιά δικιά μας».

φωτ: «Πολίτης»

Ο Έξοχότ. κ. Αντώνιος Σαμαράς, πρ. Πρωθυπουργός, και η Μεγάλη Ευσεργέτις της Ι. Μητροπόλεως μας κ. Αλεξάνδρα Μαμαλίγκα - Προσοπίου έγκαινίζουν τήν ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ «ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ» (25.4.2018).

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ,
ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς πανσωστικῆς νίκης τῆς Ζωῆς ἐπὶ τοῦ Θανάτου, εἶναι ὁ πυρῆν τῆς πίστεως, τῆς θείας λατρείας, τοῦ ἠθους καί τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ χριστεπωνύμου ὀρθοδόξου λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ζωή τῶν Ὀρθοδόξων πιστῶν, εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις καί τὰς διαστάσεις αὐτῆς, διαποτίζεται καί τρέφεται ἀπό τήν πίστιν εἰς τήν Ἀνάστασιν, ἀποτελεῖ καθημερινόν Πάσχα. Τό πασχάλιον αὐτό βίωμα δέν εἶναι ἀπλῶς ἀνάμνησις τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἀλλά βίωσις καί τῆς ἰδικῆς μας ἀνακαινίσεως καί ἀκλόνητος βεβαιότης περί τῆς ἐσχατολογικῆς τελειώσεως τῶν πάντων.

Κατ' ἐξοχήν εἰς τήν εὐχαριστιακὴν Λειτουργίαν, ἡ ὁποία συνδέεται ἀρρήκτως μέ τήν «κλητὴν καί ἀγίαν ἡμέραν» τῆς Κυριακῆς, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐορτάζει αὐτήν τήν ὑπαρξιακὴν μετοχὴν εἰς τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καί τήν ἐμπειρικὴν πρόγευσιν τῶν εὐλογιῶν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἐντυπωσιάζει ὁ ἀναστάσιμος καί εὐφρόσυνος χαρακτήρ τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ ὁποία τελεῖται πάντοτε ἐν ἀτμοσφαίρα χαρᾶς καί ἀγαλλιάσεως καί εἰκονίζει τήν τελικὴν καινοποίησιν τῶν ὄντων, τήν πεπληρωμένην χαράν, τήν πληρότητα τῆς ζωῆς, τήν μέλλουσαν ὑπέρχουσιν τῆς ἀγάπης καί τῆς γνώσεως.

Πρόκειται περί τῆς λυτρωτικῆς θεάσεως τοῦ παρόντος ὑπὸ τό φῶς τῶν Ἐσχάτων καί τῆς δυναμικῆς πορείας πρὸς τήν Βασιλείαν, περί τῆς ἀκαταλύτου σχέσεως καί συνυφάνσεως τῆς παρουσίας καί τοῦ ἐσχατολογικοῦ χαρακτήρος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δίδει εἰς τήν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν μοναδικόν δυναμισμὸν καί λειτουργεῖ διὰ τούς πιστοὺς ὡς ἕναυσμα καλῆς μαρτυρίας ἐν τῷ

κόσμω. Ὁ Ὀρθόδοξος πιστός ἔχει ἰδιαίτερον λόγον καί ἰσχυρόν κίνητρον διὰ νά ἀγωνίζεται κατά τοῦ κοινωνικοῦ κακοῦ, διότι ζῆ έντόνως τήν αντίθεσιν μεταξύ τῶν Ἐσχάτων καί τῶν ἐκάστοτε ἱστορικῶν δεδομένων. Ἐξ ἐπόψεως Ὀρθοδόξου, ἡ φιλόανθρωπος διακονία, ἡ βοήθεια πρὸς τόν ἐμπερίστατον ἀδελφόν, κατά τό Κυριακόν «ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε, ἐνί τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοί ἐποιήσατε» (Ματθ. κε', 40), καί ἡ ἔμπρακτος ἀγάπη τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (βλ. Λουκ. ι', 30-37), συμφώνως καί πρὸς τό Πατερικόν «Ἐκεῖνον μάλιστα ἡγοῦ εἶναι πλησίον, τόν δεόμενον, καί αὐτεπάγγελτος ἐπί τήν βοήθειαν βάδιζε» (Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης), ἀποτελοῦν προέκτασιν καί ἔκφρασιν τοῦ εὐχαριστιακοῦ ἡθους τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκάλυψιν ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ βιωματική πεμπτουσία τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἐν τε τῷ παρόντι καί ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Ἐσχάτων.

Ἐν τῇ συναφείᾳ ταύτῃ κατανοεῖται καί τό γεγονός ὅτι ἡ λειτουργική ζωή εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν δονεῖται ἀπό τήν βίωσιν τῆς «κοινῆς σωτηρίας», τῆς δωρεᾶς τῆς «κοινῆς ἐλευθερίας» καί τῆς «κοινῆς βασιλείας», καί ἀπό τήν προσδοκίαν τῆς «κοινῆς ἀναστάσεως». Κυριαρχοῦν τό «ἡμεῖς», ἡ κοινότης τῆς ζωῆς, ἡ συμ-μετοχή καί τό σύν-εἶναι, ἡ ἀγιαστική ταύτισις τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας μέ τήν θυσιαστικήν καί δοξολογικήν ἀγάπην. Αὐτό εἶναι καί τό συγκλονιστικόν μήνυμα τῆς ὀλολάμπρου εἰκόνας τῆς Ἀναστάσεως, τῆς Καθόδου τοῦ Χριστοῦ εἰς τόν Ἄδην. Ὁ Κύριος τῆς δόξης, κατελθών ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς καί συντρίψας τὰς πύλας τοῦ Ἄδου, ἀναδύεται νικηφόρος καί ὀλόφωτος ἐκ τοῦ τάφου, ὄχι μόνος καί φέρων τό λάβαρον τῆς νίκης, ἀλλά ὁμοῦ μετά τοῦ Ἀδάμ καί τῆς Εὐας, συνανιστῶν, συγκρατῶν καί κρατύνων αὐτούς καί, ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν, ἅπαν τό ἀνθρώπινον γένος καί ὀλόκληρον τήν κτίσιν.

Τό εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως, τῆς «κοινῆς τῶν ὅλων πανηγύρεως», τῆς καταργησάσης τό κράτος τοῦ θανάτου πανσθενοῦς Ἀγάπης, ἡχεῖ σήμερον εἰς ἕνα κόσμον σοβούσης κοινωνικῆς ἀδικίας, φαλκιδεύσεως τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, εἰς μίαν οἰκουμένην - Γολγοθᾶν προσφύγων καί μυριάδων ἀθῶων παιδίων. Ἀναγγέλλει ἐκ βαθέων ὅτι, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἡ ζωή τῶν ἀνθρώπων ἔχει ἀπόλυτον ἀξίαν. Διακηρύττει ὅτι τὰ παθήματα καί τὰ δεινά, ὁ σταυρός καί ὁ Γολγοθᾶς, δέν ἔχουν τόν τελευταῖον λόγον. Δέν εἶναι δυνατόν νά θριαμβεύσουν οἱ σταυρωταί ἐπί τῶν τραγικῶν θυμάτων των. Εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὁ Σταυρός εὐρίσκεται εἰς τό κέντρον τῆς εὐσεβείας, δέν εἶναι ὁμως ἡ

έσχάτη πραγματικότης, αὐτός πού ὀρίζει καί τό τελικόν σημεῖον προσανατολισμοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Τό οὐσιώδες νόημα τοῦ Σταυροῦ εἶναι ὅτι ἀποτελεῖ ὁδόν πρός τήν Ἀνάστασιν, πρός τό πλήρωμα τῆς πίστεως ἡμῶν. Ἐπί τῆς βάσεως αὐτῆς, οἱ Ὁρθόδοξοι ἀναφωνοῦμεν: «Ἴδού γάρ ἦλθε διά τοῦ Σταυροῦ χαρά ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ». Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν, ἡ Ἀκολουθία τῶν Παθῶν δέν εἶναι καταθλιπτική, ἀλλά σταυροαναστάσιμος, ἀφοῦ τό Πάθος προσεγγίζεται καί βιοῦται διά μέσου τῆς Ἀναστάσεως, ἡ ὁποία εἶναι «λύτρον λύπης». Διά τό Ὁρθόδοξον αἰσθητήριον, ἡ ἀμετάθετος σύνδεσις Σταυροῦ καί Ἀναστάσεως εἶναι ἀσυβίβαστος μέ κάθε μορφῆς ἐσωτερικήν φυγήν εἰς μυστικισμούς ἢ εἰς ἕνα αὐτάρεσκον εὐσεβισμόν, οἱ ὁποῖοι συνήθως εἶναι ἀδιάφοροι διά τά παθήματα καί τās περιπετείας τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τό κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως εὐρίσκεται, εἰς τήν ἐποχήν μας, ἐπίσης ἀντιμέτωπον τόσον μέ τήν ἀλαζονικήν αὐτοαποθέωσιν τοῦ συγχρόνου ἐκκοσμικευμένου, λογοκρατουμένου, πεπεισμένου διά τήν παντοδυναμίαν τῆς ἐπιστήμης, ἐαυτοκεντρικοῦ καί προσκεκολλημένου εἰς τά γεώδη καί πρόσκαιρα ἀνθρώπου, τοῦ ἀνθρώπου χωρίς πόθον τῆς αἰωνιότητος, ὅσον καί μέ τήν ἀπώθησιν συνόλου τῆς Ἐνσάρκου Θείας Οἰκονομίας καί τοῦ «σκανδάλου» τοῦ Σταυροῦ, ἐν ὀνόματι τῆς ἀπολύτου ὑπερβατικότητος τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀγεφυρώτου χάσματος οὐρανοῦ καί γῆς.

Ἐπί πᾶσι τούτοις, ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί, τιμώτατοι ἀδελφοί καί πεφλημένα τέκνα ἐν Κυρίῳ, ἔμπλεοι τῆς πείρας τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, λαβόντες φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, ἐν παντί εὐχαριστοῦντες, τά ἄνω φρονοῦντες, ἔχοντες δέ ἐντεῦθεν ἤδη τόν ἀρραβῶνα καί τά ἐνέχυρα τῆς ἐσχατολογικῆς πληρώσεως τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἀναβοῶμεν, ἐν Ἐκκλησίᾳ, τό «Χριστός Ἀνέστη!», δεόμενοι ὅπως ὁ παθῶν, ταφείς καί ἀναστάς Κύριος καταυγάζη τās διανοίας, τās καρδίας καί πᾶσαν τήν ζωήν ἡμῶν, κατευθύνῃ δέ τά διαβήματα ἡμῶν πρός πᾶν ἔργον ἀγαθόν καί ἐνισχύῃ τόν λαόν Αὐτοῦ πρός μαρτυρίαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἀγάπης «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. α', 8), εἰς δόξαν τοῦ «ὑπέρ πᾶν ὄνομα» ὀνόματος Αὐτοῦ.

**Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βιη΄
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρός Χριστόν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Αρ. Έγκυκλίου: 34

Αρ. Πρωτ.: 607

Αρ. Διεκπ.: 266

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρός
Τόν Ίερόν Κλήρον
καί τόν εύσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

Θέμα: «Πασχάλιος Ποιμαντορική Έγκύκλιος».

*«οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπό τῆς φθορᾶς τόν Ἀρχηγόν τῆς ζωῆς»
(Μέγας Βασίλειος)*

Χριστιανοί μου,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Μέ τόν ἐκούσιον θάνατό Του ὁ Χριστός ἀγκαλιάζει ἐκούσια τόν θάνατο, ἐνῶ ὁ θάνατος δέν τόν θανατώνει. Ὁ Χριστός εἰσέρχεται στήν κατάσταση τοῦ θανάτου· ἀντί νά πεθάνει ὁ Χριστός, πεθαίνει ὁ θάνατος. Ὅταν μέσα στό σκοτάδι ἀνάβει τό φῶς, καταργεῖται τό σκοτάδι κι ὄχι τό φῶς (Ἰωάν, α', 5). Αυτό φανερώνει ὅτι μόνο ὁ Χριστός μποροῦσε νά νικήσει καί νά θανατώσει τόν θάνατο. Τόν θάνατο νίκησε τελικά ἡ Ζωή, ὁ Χριστός. «Ἐγώ εἰμί ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή» (Ἰωάν, ια', 25). Ἡ κατάργηση τοῦ θανάτου εἶναι μία ἀκόμη ἀπόδειξη ὅτι ὁ Θεός δέν εἶναι ὁ αἷτιος τοῦ θανάτου, ἀλλά ὁ θάνατος τοῦ θανάτου! «θανάτω θάνατον πατήσας».

Ἡ νίκη κατά τοῦ θανάτου, ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἀποτέλεσμα καί συνέπεια τῆς Θεότητός Του. Θεολογική ἐρμηνεία τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ δίνει ὁ Μέγας Βασίλειος τονίζοντας ὅτι ὁ Χριστός ἀναστήθηκε, διότι «οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπό τῆς φθορᾶς τόν Ἀρχηγόν τῆς ζωῆς». Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ὁμως, ἀναφερόμενος στήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, χρησιμοποιεῖ συμβολικές ἐκφράσεις καί εἰκόνες, προφανῶς γιά ποιμαντικούς σκοπούς. Σχολιάζοντας τόν στίχο τοῦ Προφ. Ἡσαΐα «ὁ ἄδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι,

συνηγέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς» (Ήσ. ιδ', 9) παρομοιάζει τὴ ψυχὴν τοῦ Χριστοῦ μὲ ἰσχυρὸ φάρμακο, πού «πίκρανε» τὸ «στομάχι» τοῦ διαβόλου, τὸν ἄδην δηλαδή, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τοῦ προκαλεῖ ἔμετό καὶ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ νὰ ἐμέσει ὄχι μόνο τὴν ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλές ἄλλες ψυχές δικαίων προσώπων τῆς ἀρχαιότητος, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Τρεῖς Παῖδες τῆς Βαβυλῶνος.

Τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως ἔχει σωτηριολογικές συνέπειες στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου:

Τὸ πρόβλημα πού ἀντιμετώπιζαν οἱ μεταπτωτικοὶ ἄνθρωποι δέν ἦταν μόνο ὁ θάνατος, ἀλλὰ καὶ ἡ διαδικασία τῆς φθορᾶς, πού χαρακτήριζε τὴν φύση τους, μετὰ τὴν πτώση. Ὁ θάνατος μάλιστα, στά ἀρχέγονα χρόνια, ἦταν σπάνιος, ἐκτός βέβαια ἀπὸ τίς περιπτώσεις βίαιης ἀφαίρεσης τῆς ζωῆς, ὅπως συνέβη μὲ τὴν δολοφονία τοῦ Ἄβελ ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του Κάϊν, στὴν πρώτη κιόλας μεταπτωτικὴ οἰκογένεια. Οἱ ἄνθρωποι, στὴν ἀρχέγονη ἐκείνη ἐποχὴ, ζοῦσαν χίλια περίπου χρόνια! Ἐκεῖνο, λοιπόν, πού κόστιζε ἰδιαίτερα στοὺς ἀνθρώπους, ἦταν ἡ διαδικασία τῆς φθορᾶς, πού τὴν συναντοῦσαν σέ κάθε περιστατικὸ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, στὸν ἑαυτὸ τους, ἀλλὰ καὶ στὸν γύρω τους κόσμο, τὸ περιβάλλον, τὴν δημιουργία.

Τὸ πρόβλημα, ἐπομένως, τῶν μεταπτωτικῶν ἀνθρώπων ἦταν κυρίως ἡ φθορά, ἀποκορύφωμα τῆς ὁποίας ἦταν ὁ θάνατος. Ὁ Χριστὸς ἦταν ὁ πρῶτος καὶ μόνος, πού ὡς ἄνθρωπος ὑπερνίκησε τὴν διαδικασία τῆς φθορᾶς καὶ τὴν κατήγγησε. Τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἂν καὶ ἔμεινε στὸν ὑγρὸ τάφο τρεῖς ἡμέρες, ἐν τούτοις δέν ἀλλοιώθηκε, δέν τὸ προσέβαλε ἡ διαδικασία τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ἀποσυνθέσεως.

Ἡ πρώτη καὶ κύρια συνέπεια τῆς πτώσεως, τῆς «ἀμαρτίας τῆς θελήσεως», ἦταν ὁ θάνατος, ἡ «ἀμαρτία τῆς φύσεως» ὅπως εἶπαμε. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ θάνατος ἦταν κληρὸς ὅλων τῶν μεταπτωτικῶν ἀνθρώπων. Γιὰ ὅλους τοὺς μεταπτωτικούς ἀνθρώπους ἴσχυε πιά ὁ λόγος τοῦ Δημιουργοῦ πρὸς τὸν πεπτωκότα Ἄδάμ: «Ἀποστρέψῃ εἰς γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθης, ὅτι γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ» (Γεν. γ', 19). Οἱ ἀρχαῖοι, λοιπόν, ἄνθρωποι, θανατώνοντες ἀνθρώπους καὶ ζῶα (στὶς θυσίες), εἶχαν τὴν ἐντύπωση ὅτι, μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ἀπαλλάσσονταν οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὸν θάνατο: ἀντὶ γι' αὐτούς, πέθαιναν τὰ θύματα. Ἰστούσο, ἐκεῖνο πού χρειάζονταν πραγματικά οἱ μεταπτωτικοὶ ἄνθρωποι, δέν ἦταν νὰ πεθάνει κάποιος (ἓνα θύμα) ἀντὶ γι' αὐτούς, ἀλλὰ νὰ ὑπερνηκηθεῖ καὶ νὰ καταργηθεῖ ἡ κατάσταση τοῦ θανάτου. Διότι, οὔτε ὁ θάνατος τῶν θυμάτων, οὔτε ὁ θάνατος ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἐπρόκειτο νὰ ἀλλάξῃ τὴν κατάσταση τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος θά συνεχιζόταν στοὺς αἰῶνες

τῶν αἰώνων. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἡ ὁρατὴ ἀπόδειξη γιὰ τὴν ὀριστικὴν κατάργηση τῆς καταστάσεως τοῦ θανάτου. Ὁ Χριστὸς προσέφερε στὸ ἀνθρώπινο γένος ἐκεῖνο, πού κανεὶς ἄλλος δὲν μπορούσε νὰ τὸ κατορθώσει: κατήργησε τὸν θάνατο ὡς κατάσταση τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ὁ θάνατος ἦταν τὸ φαρμακερὸ ἀγκάθι, μέ τὸ ὁποῖο ὁ διάβολος εἶχε κεντρίσει τὴν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ Χριστὸς μέ τὴν ἀνάστασή Του ἀφήρησε τὸ θανατηφόρο αὐτὸ «ἀγκάθι» καὶ μέ τὸν τρόπο αὐτό, ἀνάστησε οὐσιαστικά τὴν ἀνθρώπινη φύση. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφερόμενος σέ δύο σχετικὲς προφητείες τοῦ Ἡσαΐα (κε', 8) «κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφεῖλε Κύριος ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου» καὶ Ὡσηέ (ιγ', 14) «ἐκ χειρὸς ἄδου ρύσομαι καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς, ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου, ἄδη;» διατυπώνει τὴν ἀποψη, ὅτι ὁ θάνατος ἦταν τὸ φαρμακερὸ ἀγκάθι, τὸ ὁποῖο μέ τὸ δηλητήριό του, τὴν ἁμαρτία, δηλητηρίαζε τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν ζωὴ του. Πανηγυρίζοντας δὲ καὶ αὐτὸς γιὰ τὴν ὑπερνίκηση καὶ κατάργηση τοῦ θανάτου, μέ ἀπέραντη χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση, ἐπαναλαμβάνει τὴν θριαμβευτικὴ κραυγὴ τοῦ προφήτου Ὡσηέ: «Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον; Ποῦ σοῦ ἄδη τὸ νίκος;» (Α' Κορ. ιε' 54-56)

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἦταν ταυτόχρονα καὶ ὁ ἀρραβῶνας τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐγγύηση ὅτι θὰ ἀναστηθοῦν καὶ ὅλοι οἱ θνητοὶ καὶ νεκροὶ ἄνθρωποι. Ἡ θέση ἀκριβῶς αὐτὴ ἀποτελεῖ καὶ τὸ θεμέλιο τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, ὅπως πρῶτος τὸ ἐσημείωσε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. «Εἰ δέ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν... νυνὶ δέ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο (Α' Κορ. ιε' 14, 20).

Χριστιανοὶ μου!

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἐδραίωσε τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ ἡ ἐλπίδα αὐτὴ ἔδωσε σημασία καὶ ἀξία στὴν ὑπαρξη καὶ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς. Μιά ὑπαρξη καὶ μιὰ ζωὴ γεμάτη πόνο, δάκρυα καὶ φθορά, πού θὰ κατέληγε ὀριστικά καὶ ἀμετάκλητα στὸν θάνατο, δὲν θὰ εἶχε πιά καμιὰ ἀξία καὶ σημασία. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀνάστησε καὶ ἀναστήλωσε τὴν σημασία καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου!

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2018

Μέ πατρικὲς εὐχές

Ὁ Μητροπολίτης

+ Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν Μάρκος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Αρ. Πρωτ.: 707

Αρ. Διεκπ.: 411

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΡ. 35

Πρός
Τόν Ἱερόν Κλήρον
καί τόν εὐσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως,

« Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱός ἦν οὗτος! » (Ματθ. κζ', 54)

« Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τόν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου; »

Οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ τόν χαρακτηρίζουν σφετεριστή τῶν δικαιωμάτων τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Φαρισαῖοι Τόν ἀποκαλοῦν πλάνο καί ἀγύρτη.

Οἱ Γραμματεῖς καί οἱ Πρεσβύτεροι Τόν ὀνομάζουν Σαμαρείτη.

Ὁ Πιλάτος Τόν παραδίδει στόν Σταυρόν.

Οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ρώμης ἀκονίζουν τίς λόγχες τους καί ἐκστρατεύουν ἐναντίον Του.

Ὁ Νέρων ὀρκίζεται τήν ἐξαφάνισή Του.

Ὁ Τραϊανός συστηματοποιεῖ τόν διωγμό τῶν πιστῶν Του.

Ὁ Δέκιος μαίνεται.

Ὁ Διοκλητιανός λυσσᾷ.

Ὁ Ἰουλιανός ὁ παραβάτης μελετᾷ τήν ἐξαφάνιση τοῦ ὀνόματός Του.

Ὁ Ἄρειος ἀμφισβητεῖ τήν Θεότητά Του καί ταρασσει τήν Ἐκκλησία Του.

Ὁ Ρενάν εἰρωνεύεται τήν πίστη στό πρόσωπό Του.

Ὁ Στράους ἀρνεῖται τήν προσκύνησή Του.

Ποικιλῶνυμοι ἐχθροί, παλαιοί καί νέοι, χτυποῦν ἀκατάπαυστα ἐναντίον Του μέ τά βέλη τῆς ἀπιστίας καί τῆς πλάνης.

Κι ὁμως, ὁ Ἐσταυρωμένος, νικητής καί τροπαιοῦχος, προβάλλει διά μέσου τῶν αἰώνων, συντριβοντας τίς προσβολές τῶν ἀθέων καί καταρρίπτοντας τά ἐπιχειρήματα τῶν ἐχθρῶν Του.

Ὁ Ἐσταυρωμένος ζεῖ!

Ζεῖ μέσα στήν Ἐκκλησία πού ἱδρυσε.

Ζεῖ στό θεοῖδρυτο μυστήριο τῆς Θ. Εὐχαριστίας, τό ἀπλούστερο, τό ἀξιοπρεπέστερο, τό ἀγνότερο γεῦμα τῆς ἀνθρωπότητας.

Ζεῖ μέσα στήν ἀγάπη πού ἐδίδαξε, ἐκείνη πού θυσιάζει τά δικά της καί θυσιάζεται γιά τοὺς ἄλλους.

Ζεῖ μέσα στά ἔργα φιλανθρωπίας πού διαποτίζουν τὴν ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας.

Ζεῖ καί ἐπιδρᾷ στά ἦθη καί τοὺς τρόπους ζωῆς λαῶν, ἀκόμη κι ἐκεῖ πού ἀπουσιάζει κάθε ἰδέα γιά τό Εὐαγγέλιο καί τὴν Ἐκκλησία.

Ζεῖ μέσα στήν πνευματικὴ καλλιέργεια, στήν ἀναζήτηση τοῦ ἀπείρως μεγάλου καί τοῦ ἀπείρως μικροῦ καί μεταξύ τους εὐρίσκεται ὡς τό ἀπείρως ἄπειρον.

Ζεῖ μέσα στοὺς ἀνθρωπιστικούς μετασχηματισμούς τῶν κοινωνιῶν, σκύβοντας μέ στοργή στήν ὑποτίμηση τῆς γυναίκας, τὴν παραμέτρηση τῶν παιδιῶν, τίς δοκιμασίες τῶν ἐργαζομένων καί τῶν δούλων.

Ζεῖ μέσα στήν ἔκφραση τῶν ἰδεῶν καί τῶν συναισθημάτων τοῦ ἀνθρώπου, τὴν τέχνη. Τῆς μεταδίδει πνευματικότητα, ἀνωτερότητα, εὐγένεια συλλήψεων καί πραγματοποιήσεων. Εὐνοεῖ τό πνεῦμα, ἐξευμενίζει τό συναίσθημα, ἀναπτύσσει τίς ἀρετές, δυναμώνει τὴ σκέψη.

Ζεῖ καί ζεῖ εὐεργετικά καί μέσα στήν Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Εἶναι ἡ μόνη καταφυγὴ καί τό μόνο στήριγμά του.

Χριστιανοί μου!

Ὁ Ἐσταυρωμένος ζεῖ!

Ἐκεῖνος πάσχει καί ἐμεῖς θεραπευόμεθα.

Ἐκεῖνος πονεῖ καί ἐμεῖς ἀνακουφιζόμεθα.

Ἐκεῖνος περιφρονεῖται καί ἐμεῖς δοξαζόμεθα.

Ἐκεῖνος πεθαίνει καί ἐμεῖς ζωοποιούμεθα.

Γιατί; Γιατί εἶναι ὁ Θεός μας. Ὁ ὁμοούσιος, συνάναρχος καί συναῖδιος τῷ Πατρὶ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι. Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσλαβὼν, ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός τό μόνον «καινόν ὑπὸ τὸν ἥλιον» (Ἰ. Δαμασκηνός).

Ἄς Τόν λέγουν τέλειο διδάσκαλο, ἄς Τόν χαρακτηρίζουν ἄριστο φιλόσοφο, ἄς Τόν θεωροῦν μέγα κοινωνικό ἀναμορφωτὴ, ἄς Τόν λογίζονται θαυματουργό εὐεργέτη. Γιά μᾶς πρῶτα ἀπ' ὅλα, πέρα ἀπ' ὅλα, πάνω ἀπ' ὅλα εἶναι ὁ Κύριός μας καί Θεός μας. **«Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱός ἦν οὗτος!».**

*Ἰησοῦ καθὼς σέ βλέπω σήμερα
χλωμό, ὑβρισμένο, πονεμένο
σέ νοιώθω δύο φορές Θεό
καί δύο φορές ἀγαπημένο!*

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2018

**Μέ πατρικὲς εὐχές
Ὁ Μητροπολίτης**

+ Ὁ Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν Μάρκος

Λόγος εις τό: «Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον;»,

εις τό: «Ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε»

καὶ εις τό: «Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν»

*

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου

Τρεῖς φράσεις τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, τῆς τρίτης Κυριακῆς ἀπὸ τοῦ Πάσχα, τυγχάνουν ἐξόχως σημαντικῆς οἱ ὁποῖες ὑποκρύπτουν βαθύτατο θεολογικὸ περιεχόμενο.

«Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον;». Ποιὸς θὰ μᾶς ἀποκυλίσει τὴν μεγάλη πέτρα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ μνημείου; Αὐτὸς ἦταν ὁ λογισμὸς τῶν Μυροφόρων γυναικῶν ποὺ εἶχαν ἀγοράσει ἀρώματα, πολῦτιμα μύρα «διαγενομένου τοῦ Σαββάτου» καὶ εἶχαν ξεκινήσει «λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων» γιὰ νὰ ἔλθουν στὸ μνημεῖο, ὅπου ἦταν ὁ τάφος τοῦ Ἰησοῦ, ὡς λέγει τὸ ἱερὸ κείμενο, «ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν» κατὰ τὸ ἔθος τῶν Ἰουδαίων. Ἦσαν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη. Ἀναφέρει δὲ ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος ὅτι προχωροῦσαν πρὸς τὸ μνημεῖο «λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων». Ποία εἶναι ἡ ἡμέρα αὐτή; «Σάββατα» ὀνομαζόντουσαν ὅλες οἱ ἡμέρες τῆς ἐβδομάδος. Εἶναι ἡ ἐβδομάς. Καὶ «μία» εἶναι ἡ μία καὶ μοναδική. Εἶναι ἡ ἡμέρα ποὺ ἀνεστήθη ὁ Κύριος. «Λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων». Ἡ ἡμέρα ἡ Κυριακή.

Γι' αὐτὸ καθιερώθηκε νὰ εἶναι ἡ «μία», ἁγία ἡμέρα. Καὶ λέγει ὠραιοτάτα ὁ ὕμνογράφος καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνουμε καὶ ἐμεῖς, «Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία». Καὶ ἀπὸ τότε, μὲ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καθιερώθηκε ἡ πρώτη αὐτὴ ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, ἡ Κυριακή, νὰ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου. Αὐτὸ σημαίνει Κυριακή, ἡμέρα τοῦ Κυρίου. Εἶναι Πάσχα, εἶναι Λαμπρή, εἶναι ἡ Ἀνάσταση! Καὶ κάθε Κυριακὴ ἐορτάζουμε Πάσχα, ἐορτάζουμε Ἀνάσταση. Καὶ κατ' ἐξοχὴν μάλιστα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως. Γιατὶ κάθε Κυριακὴ ποὺ ἐορτάζουμε τὴν Ἀνάσταση, ποὺ ἔχουμε τὴν Εὐχαριστήρια Σύναξη, ἐκεῖ «ἐν τῇ κλάσει τοῦ Ἄρτου» φανεροῦται ὁ Ἀναστὰς Κύριος στὴν Ἁγία Τράπεζα καὶ μεταδίδεται στοὺς πιστοὺς «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον», εἰς Ἀνάστασιν ζωῆς. Ἡ «μία τῶν σαββάτων» εἶναι πράγματι τὸ πρῶτο σημεῖο τὸ

σωτηριολογικό, ή δυναμική της σωτηρίας μας. Γι' αυτό και κάθε Όρθοδοξος πιστός οφείλει να τιμᾶ δεόντως τὴν ἡμέρα αὐτή, «τὴν μίαν», τὴν πρώτη, τὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου, τὴν Κυριακή.

Ἄν οἱ ἄνδρες, Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ ὁ νυκτερινὸς μαθητὴς Νικόδημος τιμίως καὶ εὐλαβῶς μὲ ἱερὸ δεὸς κήδευσαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, οἱ Μυροφόρες, οἱ γυναῖκες αὐτές, λίαν πρωί μὲ τὰ χαράματα, μὲ τὴν ἀλεκτοροφωνία, σηκώθηκαν καὶ ἦλθαν φέροντες τὰ πολύτιμα μύρα. Δὲν ἐφείσθησαν χρημάτων, μηδὲ κόπου, μηδὲ τοῦ κινδύνου, μηδὲ τοῦ φόβου μὲ τὴν ὅλη κατάσταση ἐκείνη ἢ ὁποία ὑπῆρχε. Ἦλθαν γιὰ νὰ προσφέρουν τὰ μύρα τῆς ἀγάπης, τῆς λατρείας καὶ ἀφοσιώσεώς τους στὸν Διδάσκαλο, τὸν Κύριο. Καὶ ὁ μόνος τους λογισμὸς δὲν ἦταν ὁ φόβος, δὲν ἦταν ὁ κίνδυνος τοῦ ἀσθενικοῦ τους φύλου, ἀλλὰ ὁ μόνος τους λογισμὸς ἦταν καὶ ἡ ἀπορία τους, «τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου». Καὶ ὦ τῆς ἐκπλήξεως! Εὐρέθησαν μπροστὰ στὸν λίθον καὶ αὐτὸς εἶχε ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν θύρα τοῦ μνημείου. Τὸ ἐμπόδιον εἶχε ἀρθεῖ. «Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος ἦν γὰρ μέγας σφόδρα».

Ἐν προκειμένῳ τὸ σημαντικὸν καὶ ἀλληγορικὸν εἶναι, ὅτι γιὰ νὰ δεῖς τὸν Ἀναστάντα, νὰ βιώσεις τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπομακρύνεις τὸν «λίθον» ποῦ βρίσκεται στὸν ἐσωτερικὸ σου κόσμον.

Ἄν δὲ βγάλεις τὰ λιθάρια τῆς ἀπιστίας, τῆς ἀρνήσεως, τῆς ἀμαρτίας ποῦ κλείνουν τὴν εἴσοδο, δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβεις, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς πίστεως νὰ νιώσεις καὶ νὰ δεῖς τὸν Ἀναστάντα. «Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον;» Ναί, ἂν δὲν ἀπομακρυνθεῖ ὁ λίθος τοῦ ὀρθολογισμοῦ δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς τὸν Ἀναστάντα.

Ἄν δὲν ἀπομακρυνθεῖ ἡ νοησιарχία καὶ ἡ ὑλιστικὴ θεώρηση τῆς ζωῆς δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς τὸν Ἀναστημένο Χριστό. Χρειάζεται ὁ σεισμὸς ὁ πνευματικὸς, χρειάζεται ἡ μεταστροφή, χρειάζεται ἡ ἀπεμπόληση τῆς ἀμαρτίας ἀπὸ τὴν καρδιά μας, ποῦ σὰν λίθος ἔρχεται καὶ κλείνει τὸ ἄνοιγμα στὸν οὐρανό. Βγάζοντας τὴν ἀμαρτία, τότε πλησιάζεις τὸ γεγονὸς τῆς σωτηρίας, τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως.

Τὸ δεύτερο σημεῖο εἶναι ἡ παρουσία τοῦ λαμπροφορεμένου ἀγγέλου τοῦ καθημένου «ἐν τοῖς δεξιοῖς» τοῦ κενοῦ τάφου. Περιγράφει ὁ εὐαγγελιστὴς πολὺ χαρακτηριστικά: Οἱ Μυροφόρες «εἰσελθοῦσαι εἰς τὸν μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθημένον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν καὶ ἐξεθαμβήθησαν». Ὁ ἄγγελος φέρει λευκὴ στολή, ὅλος λαμπρότητα καὶ μεγαλοπρέπεια, καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἀναφέρεται ἔτσι λαμπρῶς ὁ ἄγγελος λόγῳ τοῦ χαρμοσύνου γεγονότος τῆς Ἀναστά-

σεως, και ἐκεῖνες, «ἐξεθαμβήθησαν» δηλ. παρουσίασαν μία ἔμφοβη ἔκπληξη. Πῶς νὰ μὴ γινόταν αὐτό; Διαμηνύει ὁ ἄγγελος: «Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστι ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν». Ἡ πιὸ σπουδαία φράση, ἡ πιὸ τρανὴ εἶναι ἡ ἀγγελικὴ φωνή: «Ἠγέρθη, οὐκ ἔστι ὧδε». Ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. Ἀνέστη. Δὲν εἶναι ἐδῶ. Ἐλάτε νὰ δεῖτε τὸν ἄδειο, τὸν κενὸ τάφο. Αὐτὸ τὸ «ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε», εἶναι τὸ γεγονὸς, τὸ κοσμοσωτήριον γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τὸ μέγα ἱστορικὸ γεγονὸς, τὸ λαμπροφόρο. Εἶναι αὐτὸ πού ψάλλει ἡ Ἐκκλησία τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως, «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος»! Γιατὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ νίκη κατὰ τοῦ θανάτου, ἡ κατάλυσις τοῦ Ἄδου, εἶναι ἡ νίκη κατὰ τοῦ διαβόλου, κατὰ τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι ὁ Χριστὸς Νικητὴς τοῦ θανάτου, ὁ Θριαμβευτὴς!

Υπέροχα ἀποδίδει ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας τὴν νίκη αὐτὴ κατὰ τοῦ θανάτου, ὁ Ἀναστάσιμος Κανὼν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἀναφέρουμε μόνον φράσεις ἀπὸ τρεῖς Ὠδές: «Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν» (Α΄ Ὠδὴ) «Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς καὶ συνέτριψας μοχλοὺς αἰωνίους κατόχους πεπεδημένους Χριστέ» (ΣΤ΄. Ὠδὴ) καὶ ἀπὸ τὸ Δοξαστικὸν τῆς Ζ΄ Ὠδῆς: «Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν, ἄδου τὴν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς τῆς αἰωνίου ἀπαρχήν».

Ἐπειτα πολὺ ὠραῖα, ἡ βυζαντινὴ εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, δείχνει τὸν Χριστὸν νὰ κρατᾷ τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸ ἓνα χερί καὶ τὴν Εὐὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν καὶ νὰ ἀνεγείρει, νὰ ἀνασταίνει τὸν Ἀδὰμ παγγενῆ, τούτέστιν ὀλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος, νικῶντας τὸ θάνατο καὶ τὴν ἁμαρτία.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ μεγάλο ἐκεῖνο γεγονὸς πού δημιουργεῖ τὴν καινούργια ζωὴ, τὴν ἀπαρχή, τὴν νέα βιοτὴ γιὰ τοὺς πιστεύοντες. Ἄλλωστε χωρὶς τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταθεῖ Χριστιανισμὸς, δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταθεῖ ἡ πίστις μας καὶ ἡ συνέχεια τῆς πίστεώς μας, ὅλη αὐτὴ ἡ παράδοσις διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Διότι ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ἡ Ἀνάστασις, θὰ ἦταν κενὴ ἡ πίστις καὶ κενὸ τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ὡς τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν» (Α΄ Κορ. 15, 14).

Αὐτὸ τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως τὸ γνωρίζουμε μέσα ἀπὸ τὰ Ἱερά Εὐαγγέλια ἀπὸ τὶς ἐμφανίσεις τοῦ Ἀναστάντος. Εἶναι δὲ πολὺ χαρακτηριστικὸ ὅτι τὸ ἀψευδὲς Ἱερὸ Εὐαγγέλιον βρίσκεται πάντοτε πάνω

στην Ἁγία Τράπεζα καὶ ἀπὸ τῆ μίᾳ πλευρᾷ ἔχει τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τῆς Σταυρώσεως, γιατί χωρὶς τὴν Σταύρωση, δὲν ἔχουμε Ἀνάσταση. Καὶ ἐπειδὴ ἀκριβῶς, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη πού δίδει τὴν ἁγία Γραφή, τὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη πού τὸ ἐρμηνεύει καὶ τὸ διδάσκει καὶ ἐκεῖ ἀκριβῶς ἐπάνω στὴν Ἁγία Τράπεζα τελεῖται αὐτὸ πού ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μᾶς παρέδωκε. Νὰ τελοῦμε, τὴν θεία Εὐχαριστία. Καὶ θεία Εὐχαριστία εἶναι Σταυρὸς καὶ Ἀνάσταση. Κάθε φορὰ πού τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία πιστοποιεῖται καὶ βεβαιώνεται αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ ἔπειτα κάθε φορὰ πού μετέχουμε στὴ θεία Εὐχαριστία, μετέχουμε στὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς, στὸ καινὸν πόμα καὶ βιώνουμε Ἀνάσταση, Πάσχα ζωῆς αἰωνίου.

Ἡ τρίτη φράση πού ἀκούστηκε ἐκεῖ στὸν κενὸ Τάφο, ἔχει καὶ αὐτὴ τὴν ἀξία της· εἶπε ὁ ἄγγελος: «Ἄλλ' ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν». Μιλᾷ ὁ λαμπροφορεμένος ἄγγελος καὶ προτρέπει ὅτι ὁ Ἀναστὰς Κύριος «προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν», πηγαίνει προτύτερα ἀπὸ ἐσᾶς στὴ Γαλιλαία. Γιατί ἄραγε στὴ Γαλιλαία; Ἐπειδὴ ἀκριβῶς στὴ Γαλιλαία δέχθηκαν οἱ μαθητὲς τὴν πρώτη τους κλήση, ἐκεῖ τοὺς ἔγινε ἡ θεία πρόσκληση νὰ Τὸν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ καταστοῦν μαθητὲς Του. Θέλει ὁ Χριστὸς νὰ τοὺς ὑπενθυμίσει αὐτὴ τὴν πρώτη κλήση, θέλει νὰ τοὺς φέρει σὲ ἱερὰ συγκίνηση καὶ μυσταγωγία. Ὅταν συναντᾶς τὸν Κύριο καὶ ὅταν Αὐτὸς σὲ καλεῖ δὲν εἶναι μία τυπική, κοσμική, φευγαλέα καὶ πρόχειρη γῆϊνη συνάντηση καὶ πρόσκληση. Ἐχει μέσα της κάτι τὸ θεϊκό. Ἀκριβῶς, γιατί δὲν φτιάξαμε ἐμεῖς τὸ Θεό, δὲν εἶναι εὐρημα τοῦ ἀνθρώπου ὁ Θεός. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ δημιουργὸς τῶν πάντων.

Ἔτσι ὁ ἀναστὰς Κύριος μᾶς προσκαλεῖ νὰ τὸν ξανασυναντήσουμε στὴ Γαλιλαία τῆς ψυχῆς μας. Γιατί στὴ ζωὴ τοῦ καθενὸς ὑπάρχει μία Γαλιλαία μέσα του. Ἀλήθεια ἔχουμε σκεφθεῖ; Τί ἔγιναν ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια τῆς ζωῆς μας; Μήπως μέσα στὴν τύρβη τοῦ μάταιου τούτου κόσμου ξεχάσαμε τὸν Χριστό; Ἡ Γαλιλαία πάντως μᾶς καλεῖ νὰ ἀνανεώσουμε τὴν προσωπική μας σχέση καὶ μετοχὴ μαζί Του. Μᾶς καλεῖ νὰ ἀνανεώσουμε τὴν θέρμη τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς γνωριμίας μαζί Του. Ὁ Κύριος μᾶς περιμένει. Ἐκεῖ στὴν πνευματικὴ Γαλιλαία. Περιμένει κάθε ψυχὴ. Εἶναι ὁ Ἀναστὰς Κύριος μιᾶς καινούργιας ζωῆς. Ἡ ἀπαρχὴ τῆς αἰωνίου ζωῆς.

.....

25η Μαρτίου

Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου

&

Ἐθνικὴ Ἐπέτειος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης
τοῦ 1821

Τοῦ κ. Δημητρίου Γ. Τσαφούλη,
Ἀντισυνταγματάρχου (ΠΖ)

«Μέριασε, βράχε, νὰ διαβῶ!» τὸ κύμα ἀνδρειωμένο,
λέγει στὴν πέτρα τοῦ γιαλοῦ θολό, μελανιασμένο.
«Μέριασε! μὲς τὰ στήθη μου, πὺν ἴσαν νεκρὰ καὶ κρύα
μαῦρος βοριάς ἐφώλιασε καὶ μαύρη τρικυμία.
Ἀφροὺς δὲν ἔχω γι' ἄρματα, κούφια βοή γι' ἀντάρτα,
ἔχω ποτάμι αἵματα, μὲ θέριεψε ἢ κατάρτα
τοῦ κόσμου, πὺν βαρέθηκε, τοῦ κόσμου πὺν ἴπε τώρα:
«Βράχε, θὰ πέσεις, ἔφτασεν ἡ φοβερὴ σου ἡ ὥρα!»

Αὐτὴ τῆ φοβερὴ καὶ ἀγιασμένη ὥρα πὺν ὁ βράχος κλονίστηκε
συθέμελα, βουλιάζοντας στὸ μελανιασμένο κύμα καὶ πὺν τόσο
γλαφυρὰ ἀποτυπώνει ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης στὸ ποίημά του,
γιορτάζουμε σήμερα, σχεδὸν 2 αἰῶνες μετὰ.

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἡμέρα πὺν, Ὁρθοδοξία καὶ Ἑλληνισμός, γνῶριμοι
συνοδοιπόροι, μαρτυρώντας ἀψευδῶς τὴν ἀρραγὴ σύζευξή τους,
ἔψαλλαν μ' ἓνα στόμα τὸ διττὸ χαῖρε.

Τὸ «Χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία» καὶ τὸ «Χαῖρε, ὦ Χαῖρε Λευτεριά».

Τὸ πρῶτο ἦταν τὸ μήνυμα τῆς ἀσπόρου καὶ ἀνηδόνου συλλήψεως
τῆς Θεοτόκου, ὅταν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ τῆς ἀνήγγειλε, ὅτι θὰ φέρει
στὸν κόσμο Αὐτὸν πὺν θὰ τὸν σώσει, ὅτι εἶναι Ἐκείνη πὺν θὰ
συντελέσει στὴν ἐνανθρώπησι τοῦ Θείου Λόγου.

Τὸ δεύτερο χαῖρε ἦταν αὐτὸ πὺν μετάλλαξε τοὺς καημοὺς καὶ τοὺς
θρήνους τοῦ ραγιαῖ, τοὺς ἐξευτελισμοὺς καὶ τίς ταπεινώσεις πὺν
ὑπέστη, σὲ ἀποφασιστικὴ ἀντίδρασι, στὸν ξεσηκωμὸ καὶ τὴν
ἀποτίναξι τοῦ ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ. Ἦταν αὐτὸ πὺν μετέτρεψε τὴν
προσμονὴ σὲ θεϊκὴ προσταγὴ τοῦ δυναστευμένου λαοῦ, πὺν θερίεψε
τὴν ἀποσταμένη ἐλπίδα.

Αὐτὴ πὺν εἶχε κουρνιασει ἀπὸ τὸν ὀρυμαγδὸ καὶ τὴ λύσσα, τὴ
νύχτα τῆς πτώσης τῆς Βασιλεύουσας. Κι ὁμως, καὶ ἀπὸ ἐκείνη ἀκόμα τὴ

στιγμή, από τις πρώτες κιόλας ώρες, μέχρι και 370 χρόνια μετά, ο μύθος του Μαρμαρωμένου Βασιλιᾶ οίστηλατούσε την ιδέα της ανάκτησης των χαμένων εδαφών, της ρημαγμένης τιμής, της πληγωμένης αξιοπρέπειας, της πολυπόθητης λευτεριάς. Κι είναι ἀλήθεια, ἄς τὸ λησμονοῦν πολλοί, πὼς ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου γίνεται παντοδύναμη ὅταν συνεπαρθεῖ ἀπὸ μία μεγάλη ιδέα. Ἦταν τὸ πεπρωμένο της. Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ θὰ ἔβγαине ξανὰ ἀπὸ μία ἀκόμα δοκιμασία. Ἀδούλωτη, ἀλώβητη, ἀκατάλυτη.

Γιατί, ἡ σπίθα σιγόκαιε. Ἡ ἀκοίμητη σπίθα στὰ σωθικὰ τῆς Ἑλλάδας. Αὐτὴ πού τὴν ὠθοῦσε μὲ ὄρμῃ στὸ ἀδύνατο, πού τῆς ἔδινε ἐλπίδα ἐκεῖ πού δὲν ὑπῆρχε, πού τὴν ἔκανε νὰ ἀψηφᾷ τὸν ἰσχυρὸ καὶ νὰ περιφρονεῖ τὸν θάνατο. Ἦταν ἡ πίστη στὸν Θεό. Ἡ ἀνέσπερη σπίθα τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους. Ἡ προμετωπίδα καὶ σκέπη τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους.

«Θέλω προσέχει πάντοτε εἰς τὴν διάνοιάν μου καὶ διαγωγή μου νὰ εἶμαι εὐσεβής, ἐνάρετος, εὐλαβής εἰς τὴν θρησκείαν μου», ὀρκίζονταν οἱ ἐμπνευσμένοι Φιλικοί, Ξάνθος, Σκουφᾶς καὶ Τσακάλωφ, πρωτεργάτες τῆς συσπείρωσης γιὰ τὸ «ποθούμενο».

«Ὅταν πήραμε τὰ ὄπλα, εἶπαμε πρῶτα ὑπὲρ Πίστεως καὶ ὕστερα ὑπὲρ Πατρίδος», θὰ λέγε ἀργότερα ὁ Κολοκοτρώνης στὴν Πνύκα.

Μὲ τὸ «ἐν ὀνόματι τῆς Ἁγίας καὶ Ἀδαιρέτου Τριάδος» θὰ ξεκινοῦσε τὸ Πρῶτο Σύνταγμα τοῦ Ἀγῶνα στὴν Ἐπιδαυρο.

«Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν Πίστη τὴν Ἁγία καὶ τῆς Πατρίδας τὴν Ἐλευθερία», ἀποκρίνονταν τὰ παλληκάρια. Ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντη στὸ Ιάσιο, μέχρι τοὺς Μαυρομιχάληδες στὴν Ἀρεόπολη καὶ ἀπὸ τὴ Ρούμελη μέχρι τὴν Ἁγία Λαύρα.

Ἐκεῖ πού ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς μὲ τοὺς ὀπλαρχηγούς Ἀνδρέα Ζαῖμη καὶ Ἀνδρέα Λόντιο, κήρυξαν τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ '21, τὸ ἀσυγκρίτως κορυφαῖο γεγονός τῆς νεότερης ἱστορίας μας. Τὴν ἀπαρχὴ γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ ἀνεκρίζωτου στόχου τῆς βαθμιαίας ὀλοκλήρωσης τῶν ἐθνικῶν πόθων. Τῶν πόθων πού ἀπὸ μοιρολόι, ἐγιναν γλέντι, χορὸς, πανηγύρι, τραγούδι τραχὺ, μὰ χαρμόσυνο, ἐλπιδοφόρο, φτιαγμένο ἀπὸ ψαλμοὺς ἀγγέλων καὶ τὶς νότες τοῦ ταμπουᾶ.

Διεκδίκησαν τὴν ἐλευθερία τους οἱ Ἕλληνες καὶ τὴν ἔφεραν στὴν ἀρχαία της κοιτίδα. Ἔσμιξε ὁ σταυρὸς μὲ τὸ ἀρχαιοελληνικὸ ἠρωικὸ

πνεῦμα, ἡ φουστανέλα καὶ τὸ τσαρούχι μὲ τίς προγονικὲς ἀρετές. «Τοῦ Λεωνίδα τὸ σπαθί, Κολοκοτρώνης τὸ φορεῖ» τραγουδοῦσε ὁ λαός. Κι ἦταν ἐκρηκτικὸ αὐτὸ τὸ σμιξιμο. Ἦταν ἡ κορυφωσὴ τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς ἐθελοθυσίας, ἓνα γεγονὸς ποὺ ξεπέρασε τὴν ἀνθρώπινη φύση, γιὰ νὰ μετουσιωθεῖ αἰώνια στὴ σφαῖρα τοῦ θρύλου, τῆς ὑπεράνθρωπης πράξης καὶ τοῦ ἀφθαστου κλέους.

Ὁ ἀγώνας τοῦ 1821 ἦταν καθολικός. Δὲν εἶχε ἰδεολογικὰ ἢ ταξικὰ κίνητρα. Ἦταν ἀγώνας γιὰ ἰδανικά. Δὲν ἦταν ἔργο τῶν ὀλίγων, μίας τάξης ἢ μίας κοινωνικῆς ομάδας. Ἦταν ἔργο ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅλων τῶν περιοχῶν, πλουσιῶν καὶ φτωχῶν, ἐμπόρων καὶ παραγιῶν, γραμματιζόμενων καὶ ἀγραμμάτων. Ἦταν ἡ γενεσιουργὸς αἰτία καὶ ταυτόχρονα τὸ ἀπότοκο τῆς ἐθνικῆς κοινωνικῆς συνοχῆς ποὺ εἶχε ὡς καταλύτες καὶ θεματοφύλακες, τὸ ράσο καὶ τὸ καριοφίλι, τὴ ναυτοσύνη καὶ τὴ φλογερὴ γραφίδα.

«Κατὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν πρῶτος ὁ κλῆρος ἐφάνη εἰς τὸν ἀγῶνα μὲ τὸν σταυρὸν καὶ μὲ τὴν σπάθην εἰς τὰς χεῖρας (...) Αὐτὸς ἐφύλαξε τὰ γράμματα καὶ τὴν γλῶσσαν».

Ὁ αἰοίδιμος Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε΄ ὀδηγεῖται στὴν ἀγχόνη καὶ ἀτσαλώνει τὴ θέληση τῶν πιστῶν, ὁ Παπαφλέσσας ὀρθώνει τὸ ἀνάστημά του στὸ Μανιάκι, γιὰ νὰ σταθεῖ μὲ σεβασμὸ ὁ Ἱμπραήμ μπροστὰ στὸ νεκρὸ σῶμα του. Ὁ ἀγνωστος κληρικὸς λειτουργεῖ τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο, ποὺ ὅσο κι ἂν κάποιοι τὸ ἀμφισβητοῦν, εἶναι τὸ ἐργαστήρι ποὺ χαλυβδώνει τὸ ἐθνικὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων.

Αὐτὸ ποὺ ἔνωσαν τὰ φουσατά τῶν Τούρκων στὰ Δερβενάκια ἀπὸ τὸν ἀειθαλῆ Γέρο τοῦ Μωριά, ἀπὸ τὸν Καραϊσκάκη, τὸν Ἀνδρουτσο στὴ Γραβιά, τὸν Διάκο στὴν Ἀλαμάνα, τὸν Νικηταρά, τὸν Μάρκο Μπότσαρη καὶ τὴν Τζαβέλαινα στὸ σκληροστράχηλο Σούλι. Αναρίθμητοι οἱ ἥρωες. Κλέφτες καὶ ἀρματωλοί, ξεπηδοῦν ἀπ' τὰ ταμπούρια καὶ σκορποῦν ... δικαιοσύνη!

Γιὰ νὰ τὴ συνεχίσουν στὴ θάλασσα ὁ Μιαούλης, ὁ Σαχτούρης, ὁ Παπανικολῆς, ἐμποδίζοντας ἀποβάσεις ποὺ θὰ ἦταν μοιραίες γιὰ τὸν ἀγῶνα, μὲ καρδιά λιονταριοῦ, σὰν τοῦ Κωσταντῆ Κανάρη «τὴ νύχτα ποὺ παράδερνε μ' ἓνα δαυλὶ στὸ χέρι, κι ἐσπιθοβόλει κερανοῦς κι ἐφεγγε σὰν ἀστέρι».

Καὶ ἀπὸ τὸν μπουρλοτιέρη στὴ θάλασσα, στὸν πυρπολητὴ τῆς καρδιάς καὶ τοῦ νοῦ, τὸν Ρήγα, τὸν φλογερὸ ὀραματιστὴ πατριώτη ποὺ

ένέπνεε με την πένα του, κι ήταν αυτή πιο «καυτή» απ' το βόλι και το μπουρλότο.

Ο έχθρος προσπάθησε να αντιμετωπίσει τη λαίλαπα που κατέτρωγε τα θέμελά του. Εύθις αμέσως μετά τον ξεσηκωμό έσπευσε να υπενθυμίσει την ταυτότητά του! Ή Χίος και τὰ Ψαρά, είναι δύο μόνο, ίσως τὰ πιο ζοφερά, άνεξίτηλα παραδείγματα τῆς τουρκικῆς κτηνωδίας!

Δέν γνώριζαν, ὡστόσο, ὅτι ἦταν ταυτισμένο με τῆ θυσία τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων. «Ὅτι τοῦ ἀντρειωμένου ὁ θάνατος, θάνατος δέν λογίεται». Σύσσωμοι οἱ ραγιαδες βρυχῶνται: «Νὰ διώξουμ' ὅλη τὴν Τουρκιά, ἢ νὰ χαθοῦμε οὐλοι». Γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἐθνικῆς συνέχειας, ἡ Σουλιώτισσα κάνει αἰώνιο μνημεῖο τὸ Ζάλογγο. Στὸ Μεσολόγγι, σπαθίζει τὸν ἀέρα τὸ μεγαλεῖο τῆς αὐταπάρνησης, ἀτίθασο, ζωογόνο καὶ νοηματοδοτεῖ ἀφοπλιστικὰ τὸν γιὰ ἄλλους ἀντιφατικό ὄρο «τῶν ἐλεύθερων πολιορκημένων».

Ἀλλά..., πῶς νὰ μὴν ἦταν μπολιασμένος, ὁ κόσμος τοῦτος, «ὁ μικρός, ὁ μέγας» κατὰ τὸν Ἐλύτη, με τὴν ἰδέα τῆς θυσίας τῶν λίγων γιὰ τὴ σωτηρία τῶν πολλῶν; Πῶς θὰ μπορούσε νὰ ἀπαρνηθεῖ τὴν Ἀμόλυντο Προστάτιδά του; Αὐτὴ πού βιώνοντας τὴν κορυφωση τοῦ πόνου ἀντικρῦζοντας τὸν Υἱό τῆς στὸν Σταυρό, ἀναδείχθηκε ὡς πανανθρώπινο πρότυπο ἀποδοχῆς τῆς θυσίας τοῦ Ἐνός γιὰ τὴν παντοτινὴ σωτηρία τῶν πολλῶν. Αὐτῆς, πού «ἔχει στὰ μάτια τῆς ψηφιδωτὸ τὸν καημὸ τῆς Ρωμοσύνης».

Κι ὁ καημὸς ἐγινε νίκη. Μία περίτρανη νίκη τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸ πεδίο τοῦ πολιτισμοῦ. Τετρακόσια χρόνια πού οἱ Σουλτάνοι χάλκευαν τὰ δεσμά του, δέν στάθηκαν ἀρεκτὰ νὰ ἀφομοιωθεῖ. Παρὰ τις ἀντιξοότητες, τὸν κατατρεγμό, τὰ παιδομαζώματα, παρὰ τὴν ἐνδημική μας ἀσθένεια τῆ δολερῆ διχόνοια, διαφύλαξε τὴν παράδοσή του. Κράτησε τὴν ἐθνική του ταυτότητα, τὴν ἰδιοπροσωπία του, τὴν αὐθεντικότητά του. Πολλοὶ λαοὶ χάθηκαν στὸ πέρασμα τῶν αἰῶνων. Πέρασαν ἀπὸ τὴν ἱστορία σὰν διάττοντες ἀστέρες. Ἀλλά... αὐτοὶ δέν ἦταν Ἑλληνες!

Ἑλληνες!

Σέ στιγμὲς πού δοκιμάζεται ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἡ ἐθνική του ἀξιοπρέπεια, ἀπὸ «εἰσαγόμενες» ἀπροκάλυπτες ἐνέργειες καὶ ἀνυπόστατες ρητορικές, τὸ μήνυμα τῆς 25ης Μαρτίου καθίσταται πῶ ἐπίκαιρο ἀπὸ ποτέ.

Μᾶς καλεῖ νὰ ἀνασυνταχθοῦμε, νὰ στοιχηθοῦμε στις θεϊκές ἐπιταγές καί νὰ κρατήσουμε ἀσβεστή τή σπίθα πού ὀδήγησε τοὺς προγόνους μας σὲ μεγαλεία, πού ἀρκετὲς φορές στοὺς καιροὺς μας μοιάζουν κατάφωρα περασμένα. Στοὺς καιροὺς μιᾶς βαθιᾶς οικονομικῆς καί ἀνθρωπιστικῆς κρίσης, πού οἱ πομφόλυγες παντός εἶδους ἐπιδιώκουν νὰ ἐπικρατήσουν, ἀντικαθιστώντας τὴν οὐσία, μὲ τὸ ἐφήμερο. Πού τὰ κοινωνικὰ ἀντανακλαστικὰ ἀτονοῦν, σχεδὸν νεκρώνουν.

Μᾶς ὑπενθυμίζει τις Ἐθνικές ὑποθήκες καί τὸ ἱερό χρέος ὄλων.

Αναδεικνύει τὴ διαχρονικότητα τοῦ εἴμαστε εἰς τὸ «ἐμεῖς» κι ὄχι εἰς τὸ «ἐγώ» τοῦ Μακρυγιάννη.

Τροφοδοτεῖ, τέλος, τὴν καρδιά καί τὸ νοῦ μας μὲ τὴν ἀφθαρτὴ ὑποχρέωση τῆς διατήρησης μιᾶς αὐτόφωτης ἐθνικῆς συνείδησης καί τὴν τήρηση διερευνητικῆς στάσης ἀπέναντι σὲ ἐνδεχόμενους κατ' ἐπίφαση ἀφιλοκερδεῖς φιλελληνισμοὺς.

Αὐτὴ τὴν ἡμέρα, μία ἡμέρα μεστή συμβολισμῶν, πού ἡ Πανυπέραγνη Δέσποινα, ἔλαβε τὸ μήνυμα ὅτι στὴ γαστέρα τῆς βρίσκεται ὁ Λυτρωτὴς ἡμῶν, ἄς κλίνουμε εὐλαβικὰ τὸ γόνυ, στοὺς τάφους τῶν ἀθανάτων νεκρῶν μας.

Ἄς τοὺς ἀποκριθοῦμε,

γιατί μᾶς ἀφουγκράζονται,

γιατί νιώθουν τὴν περηφάνια πού ξεχειλίζει ἀπὸ τὰ στήθια μας, ὡς Ἕλληνες, ἀπόγονοι Μαραθωνομάχων, γιατί ξέρουν πῶς τὰ μάτια μας βουρκώνουν, τὸ κορμί μας ριγεῖ καί ἡ ψυχὴ μας δονεῖται ὅταν ἀκούμε τὸ «καὶ σὰν πρῶτα ἀντρεωμένη»,

γιατί, τέλος, γνωρίζουν, εἶναι σίγουροι, πῶς ἂν χρειαστεῖ θὰ βαδίσουμε στὰ χνάρια τους.

Ἄς τοὺς τιμήσουμε ὅπως τοὺς ἀξίζει, ἀφιερώνοντάς τους χωρὶς προϋποθέσεις τὸν στίχο τοῦ Βαλαωρίτη:

«Ξυπνάτε, σεῖς πού κοιτέσθε, Ξυπνάτε ὅσοι κοιμάσθε, τὸ θάνατο ὅσοι ἐγεύτητε, τώρα ζωὴ χορτάστε».

Ζήτω ἡ Ἑλλάδα μας

Ζήτω ἡ 25ῃ Μαρτίου

Χρόνια Πολλά.*

* Ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τὴν Ἐπίσημον Δοξολογίαν τῆς 25^{ης} Μαρτίου 2018 εἰς τὸν 1. Μητροπολιτικόν Ναόν Χίου.

ΟΜΙΛΙΑ

ΕΠΙ ΤΗ 196^Η ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΩΝ ΣΦΑΓΩΝ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ

*Του Συνταξιούχου Εκπαιδευτικού κ. Μιχαήλ Βασιλικού
τ. Διευθυντού Δημοτικού Σχολείου Θυμαίων.*

Σεβασμιώτατε, Κύριε Υπουργέ, Κύριε Αντιπεριφερειάρχη, Κύριοι βουλευτές, Κύριε Στρατιωτικέ Διοικητή, Κύριε Δήμαρχε, Κύριε Πρόεδρε Πρωτοδικῶν, Κύριοι Περιφερειακοί καὶ Δημοτικοί Σύμβουλοι, Κύριοι Διοικητές Τμημάτων, Κύριοι Δ/ντές Ὑπηρεσιῶν, Κύριοι Πρόεδροι Τοπικῶν Κοινοτήτων, Κυρίες καὶ Κύριοι, ἀγαπητὰ παιδιὰ.

Μὲ λατρευτικὴ κατάνυξη καὶ βαθύτατο θαυμασμό, ὑψώνουμε σήμερα περήφανα σὰν Χιῶτες τὴν ψυχὴ μας, γιὰ νὰ χαιρετήσουμε καὶ νὰ στεφανώσουμε μὲ δάφνες, τὶς θρυλικὲς ἐκεῖνες μορφές πού ἀπ' τὰ κόκκαλά τους, ξεπήδησε ἡ λευτεριά. Σ' αὐτούς πού ἔδειξαν σὲ ὅλο τὸν κόσμο, τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς, τοῦ χρέους καὶ τῆς θυσίας, καθένας ἀπὸ ἐμᾶς ἐδῶ σήμερα, δὲν μπορεῖ, παρὰ νὰ νιώσει τὴν ἔκρηξη τοῦ δυναμισμού, βγαλμένη ἀπὸ ἀντρειωμένες ψυχές ἀποφασισμένες νὰ ἀνταλλάξουν τὴν ἐλευθερία τους μὲ τὸ ὀλοκαύτωμά τους, ἀποφασισμένες νὰ δώσουν τὴ λάμψη τῆς ἐθελοθυσίας, τὴ λάμψη πού γονιμοποιεῖ τὰ ἀγιότερα ἰδανικὰ τῆς ζωῆς, πού γιὰ αἰῶνες ὀλόκληρους εἶχαν ποδοπατήσει «οἱ γείτονές μας» ἀλλὰ καὶ ποδοπατοῦν ἀκόμη.

Εἶναι ὅμως γεγονός ἀδιαμφισβήτητο ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν ὑπόδειγμα ἰδεοκίνητου μαχητῆ, πού ποτέ δὲ μετάνοιωσε, ἐπειδὴ ὅλη ἡ γῆ τῆς πατρίδας του μεταβλήθηκε σ' ἓνα ἀπέραντο νεκροταφεῖο, γεμάτο στάχτες καπνούς καὶ ἐρείπια. Τὰ ἀγιασμένα κόκκαλα τῶν ἡρώων καὶ ἡρωίδων κάθε ἡλικίας ἔμειναν ἐκεῖ, γιὰ νὰ θυμίζουν τὸ μεγάλο τίμημα, μὲ τὸ ὁποῖο κατακτᾶται ἡ παγκόσμια διάκριση καὶ ἡ αἰώνια τιμὴ τοῦ κάθε λαοῦ, πού ξέρεي νὰ μάχεται, μὰ καὶ νὰ ζεῖ περήφανα. Αὐτὸ τὸ πάνθεο τῶν μεγαλοουργημάτων λέγεται Ἑλλάδα. Ἐκλείσαν 196 χρόνια ἀπὸ τὴν ἔκρηξη τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1821. Ἦταν κεραυνὸς ἐν αἴθρια, γιὰτὶ ἡ Ἱερὴ Συμμαχία εἶχε ἐπιβάλει ἡσυχία νεκροταφείου σ' ὀλόκληρη τὴν Εὐρώπη, ἀκριβῶς γιὰ νὰ προλάβει τὶς ἀπελευθερωτικὲς ἐξεγέρσεις. Ἔτσι ἡ ἐξέγερση τῶν Ἑλλήνων συντάρραξε καὶ συγκλόνησε τὴ μακαριότητα τοῦ Σουλτάνου. Οἱ Ἕλληνες κατάλαβαν πῶς τὰ εὐχολόγια καὶ οἱ θεωρίες, δὲ φθάνουν γιὰ νὰ γίνῃ πραγματικότητα ἡ ἐλευθερία. Χρειαζόταν ἀγῶνας

καί αίμα. Σ' αυτή τή σύγκρουση, ή Χίος μας έγγραψε μία χρυσή σελίδα στο βιβλίο τής λευτεριάς του ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Όμως ή γειτνίαση μέ τή Μικρά Ἀσία καί τὸ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τοῦ Σουλτάνου γιά τὸ νησί, θὰ καθιστοῦσε ἀδύνατη τήν ἐπιτυχία τής ἐπανάστασης καί οἱ συνέπειες θὰ ἦταν τραγικές γιά ὄλο τὸν πληθυσμό. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο οἱ Χιώτες ξεσηκώθηκαν τὸ 2ο ἔτος τής ἐπανάστασης. Τότε οἱ Τοῦρκοι φοβισμένοι κλείστηκαν στοὺς κάστρο τής Χίου, μὰ οἱ ἐπαναστάτες δὲν κατάφεραν νὰ τὸ καταλάβουν. Ὁ Σουλτάνος τότε παίρνει τὰ πρῶτα μέτρα, σφάζει 60 ἐμπόρους Χιώτες ποὺ ζοῦσαν στήν Κωνσταντινούπολη, καθὼς καί ἄλλους ὁμήρους. Μετὰ στέλνει 45 πλοῖα μέ ναύαρχο τὸν Καρὰ Ἀλή. Μόλις ἀποβιβάστηκε ὁ τούρκικος στρατός, ὁ ἀποκλεισμός τοῦ φρουρίου διαλύθηκε καί οἱ Χιώτες σὲ κατάσταση ἀλλοφροσύνης ἄλλοι πᾶνε πρὸς Βροντάδο, ἄλλοι πρὸς Κάμπο, ἄλλοι πρὸς Νέα Μονή, Ἅγιο Γιώργη καί ἄλλοι πρὸς Ἅγιο Μηνᾶ. Οἱ Τοῦρκοι ἦταν διψασμένοι ἀπὸ ἐκδικητικὴ μανία, αίμα, λεηλασία, ἀρπαγὴ καί ὑπὸ τίς διαταγές τοῦ Βαχῆτ πασᾶ, ὁ ὁποῖος δὲ δίστασε νὰ δώσει πλήρη ἐλευθερία στή φρουρὰ νὰ ἐπιτεθεῖ, ὅπως ἤθελε κατὰ τῶν ἀπίστων. «Ἡ φρουρὰ ἐδίψα ἀπὸ πολλοῦ γιά αίμα» ὅπως ὁ ἴδιος λέει στὰ ἀπομνημονεύματά του. Ἔτσι πρῶτος σφαγιάζεται ὁ Μητροπολίτης Χίου Πλάτωνας καί σέρνεται στοὺς δρόμους ὡς κακοῦργος. Ἀκολουθοῦν οἱ δημογέροντες, οἱ Σαμιῶτες φεύγουν καί ἡ ἀντίσταση ἐκμηδενίζεται. Στὸν Ἅγιο Μηνᾶ ἔχουν συγκεντρωθεῖ 3000 ψυχές ἀπὸ χώρα, κάμπο, Νεχώρι καί Θυμιανὰ. Κυρίως γυναικόπαιδα καί γέροι, οἱ ὁποῖοι μὴ μπορῶντας νὰ τρέξουν καί νὰ πολεμήσουν, κατέφυγαν σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ βωμὸ τής ἐλευθερίας. Μοναδική τους ἐλπίδα ὁ σεβασμὸς στήν ἱερότητα τοῦ χώρου, τὸ ὄχυρό του λόφου καί τοῦ περιτοιχίσματος, ἀλλὰ ἴσως καί ἐνίσχυση ἀπὸ τήν ἑλληνικὴ κυβέρνηση. Ἔτσι οἱ πολιορκημένοι, ἂν καί χωρὶς ἠγεσία, χωρὶς ὀργανωμένη ἄμυνα, ἀρνήθηκαν νὰ παραδοθοῦν καί δέχτηκαν τήν πρώτη ἐπίθεση ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἀτάκτους. Οἱ ἐλάχιστοι ἀγωνιστές μέ ἀρχηγούς τὸν Κῶν/νο Μονογιὸ ἀπὸ τὸ Νεχώρι καί τὸν Ἰωάννη Φατοῦρο ἀπὸ τὰ Θυμιανὰ μέ πίστη καί ἐλπίδα στοὺς Θεοὺς ἀναλαμβάνουν τήν ἀπόκρουση τῶν Ὀθωμανῶν. Ἀλλεπάλληλα κύματα βίας καί θηριωδίας ἐξελλίσσονται γοργά.

Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἔγινε βομβαρδισμὸς τής πόλης καί τοῦ λιμανιοῦ ὄλη τήν ἡμέρα καί ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Ἡ μέρα εἶχε σκοτεινιάσει ἀπὸ τοὺς καπνοὺς καί ἡ ἀτμόσφαιρα μύριζε μπαρούτι καί αίμα παντοῦ. Μεγάλο Σάββατο, ὁ Ντελήμπασης Σουλεϊμᾶν Ἀγάς κτύπησε τὰ Θυμιανὰ, ποὺ ὅπως λέει ὁ ἴδιος Βαχῆτ, τὰ ἐξαφάνισε μέ τὴ θέλησή του Ἀλλάχ ἀπὸ προσώπου γῆς. Τήν ἴδια μοῖρα εἶχε καί τὸ Νεχώρι. Ἀπόμεινε μόνο ὁ

Άγιος Μηνᾶς πού δέν καταφέρνει νά τόν κυριεύσει άμέσως. Η πρώτη επίθεση γίνεται άπό δύο Ταγκαλάκια (ομάδες άτάκτων) άπό τή μεριά τῶν Θυμιανῶν. Άποκρούστηκε ὁμως άπό τούς ύπερασπιστές τῆς Μονῆς, πού κυνήγησαν τούς Τούρκους ὡς τήν τοποθεσία Κεραμαριά τῶν Θυμιανῶν. Άκολουθεῖ ἡ Άνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὅπου οἱ πιστοί αντί χαρᾶς καί γέλιου έκλαιγαν, γιατί ἂν καί Πάσχα 2 Ἀπριλίου , δέν θά χάραζε χαρμόσυνη μέρα Άνάστασης γι' αὐτούς, ἀλλά φωτιά , σφαγή καί λεηλασία. Πράγματι οἱ Τοῦρκοι ἐνισχυμένοι μέ στρατιῶτες καί ἰππικό άπό τή χώρα, μᾶ καί στρατιῶτες τοῦ Ἐλέζογλου πού εἶχε καταλάβει τὸ Θολοποτάμι, πῆραν θέσεις πίσω άπό τόν Άγιο Μηνᾶ καί ἔστησαν 2 κανόνια στοὺς μύλους τοῦ Νεοχωρίου.

Ἐστερα άπό ἐξάωρη επίθεση οἱ Τοῦρκοι πάτησαν τὸ μοναστήρι, άφοῦ άπό τόν κανονιοβολισμό άνοιχτηκε ρῆγμα στό τεῖχος τοῦ μοναστηριοῦ, πού εἶχε ὕψος 8 μέτρα. Ὅμως ὁ Μονογιός μέ τσεκούρι καί ὁ Φατούρος μέ σπαθί ἀγωνίζονται νά μὴν αφήσουν τούς Τούρκους νά εἰσέλθουν. Κάποτε ὁμως τὸ σπαθί τοῦ Φατούρου σπάει καί ὁ Μονογιός πληγώνεται. Τότε αὐτὸ πού ἔγινε δέν περιγράφεται μέ λόγια. Οἱ ἄγριες καί συγκεχυμένες κραυγές τοῦ πόνου καί τοῦ θανάτου ἀναμειγνύονταν μέ τούς ἄγριους ἀλαλαγμούς τοῦ Μωάμεθ καί τῆς ἐκδίκησης. Τὰ γυναικόπαιδα γονατιστὰ έκλιπαροῦν τούς Τούρκους. Ὅμως ἦταν ἀνώφελο νά έκλιπαρεῖ κανεὶς γιὰ ἔλεος. Οἱ σπαραγμοὶ φρίκης άπό καρδίᾳ τῶν γονέων, μπροστὰ στὰ σφαγμένα καί βιασμένα παιδιὰ τους, οἱ φωνές τῶν γυναικῶν, τῶν ὀρφανῶν γύρω άπό τούς σωρούς τῶν σφαγιασθέντων, μᾶ καί ὄλων ἐκείνων πού ὁ θάνατος ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν θά ἦταν ἀναπόφευκτος, ἀνέβαιναν στοὺς οὐρανοὺς. Θάνατος! Θάνατος στοὺς Ἕλληνες, ἀκούγεται παντοῦ.

Άπό τούς ἐναπομείναντες (γιατί 1000 ἔφυγαν τή νύχτα) διασώθηκαν χάρη στήν ἀνδρεία τους ὁ Νεοχωροῦσης Σκαρλῆς καί ὁ Θυμιανοῦσης Ἰωάννης Τρυπάνης. Ὅλοι οἱ ἄλλοι στήν ἐκκλησία, στίς δεξαμενές καί ἀλλοῦ, ἔπесαν άπό τὰ αἰμοσταγῆ ξίφη καί γισαγάνια ἢ ἔσκασαν μέ καπνοὺς καί ἀναθυμιάσεις άπό τὰ καμένα παπλώματα. Ὁ Ὀρφανίδης μᾶς λέει στό βιβλίο του «τὸ αἷμα διὰ τὸ κατωφερές του ἐδάφους κατέρρευε άπό τοῦ λόφου ὡσεὶ ρύαξ». Στή θέση τοῦ παλιοῦ μοναστηριοῦ ἔβλεπες ἕνα πελώριο σωρὸ ἔρειπίων, μεμονωμένους τοίχους, ἐδῶ καί κεῖ ξύλα παραθύρων καί καμένα πεταμένα σιδερένια δοκάρια. Άπό τή βιβλική αὐτή καταστροφή δὲ γλίτωσε οὔτε ἡ βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς. Πῶς νά γλιτώσει ἄλλωστε, άφοῦ ὁ,τι δέν συμφωνεῖ μέ τὸ κοράνιο εἶναι ἄχρηστο ἀλλὰ καί ὁ,τι συμφωνεῖ πάλι ἄχρηστο εἶναι, ἄρα θέλει κάψιμο. Ἀδιάφευστοι μάρτυρες τῆς θηριωδίας

αὐτῆς εἶναι τὰ ἀποτυπώματα στὰ μάρμαρα τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ καὶ σέ ἄλλα σημεῖα τῆς μονῆς. Τὰ ὅστᾱ τῶν θυμάτων τῆς φρικαλέας αἰματοχυσίας, εἶναι τοποθετημένα στὸ Μαυσωλεῖο αὐτό.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ συγκεντρωμένα κρανία φέρνουν τὰ ἴχνη τῶν φοβερῶν χτυπημάτων τοῦ σπαθιοῦ. Ἔτσι χωρὶς νὰ θέλουμε ἔρχεται στὸ νοῦ μας τὸ ποίημα «Ἅγιος Μηνᾶς» ποῦ λέει: «ἄλλοῦ ἔβλεπες μέλη κομμένα, ἄλλοῦ βρέφη χωρὶς κεφαλὰς, ἐμαρτύρησε ἐδῶ ἡ Ἑλλὰς μὲ τὰ ἐντόσθια κάτω χυμένα». Εἶναι γεγονός ὅτι οἱ σφαγῆς θὰ ἀποφεύγονταν, ἂν δὲν ἦταν διοικητὴς ὁ Βαχῆτ πασᾶς, ποῦ ἀπὸ τὰ ἀπομνημονεῦματά του καὶ μόνο, φαίνεται ἡ ἐγκληματικὴ του φύση, τὰ αἰμοβόρα ἐνστικτα, τὸ ὑποκριτικὸ ὕφος του, ποῦ πάντως μᾶς δίνουν ἀνάγλυφη τὴν ψυχικὴ πώρωση τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν διστάζει νὰ κατηγορήσει ἀνοιχτὰ καὶ αὐτὸν τὸν Ναύαρχο Καρὰ Αλή ποῦ τὸν ἀποκαλεῖ προδότη. Ἀνατριχίλα μὰ καὶ φρικὴ προκαλεῖ ἡ παραπέρα ἀνάγνωση τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Βαχῆτ. Νὰ πῶς χαρακτηρίζει τὸν ἑαυτὸ του: «Ὁ τοποτηρητὴς Βαχῆτ πασᾶς ἦταν ἄνθρωπος ποῦ ἐξαρτιόταν κυρίως ἀπὸ θεῖες ἐντολές καὶ ἐνεργοῦσε πάντα ἀπὸ θεῖα ἐμπνευση. Ζοῦσε σχεδὸν νοερὰ καὶ τέτοιο τὸν ἤξερε ἡ Ὑψηλὴ Πύλη». Βέβαια καὶ οἱ Τοῦρκοι ἔχασαν 5000 ἄνδρες ἔνεκα τῆς ἠρωικῆς ἀντίστασης τῶν ἀμυνόμενων πολεμιστῶν. Οἱ 50 ἔπεσαν στὸν Ἅγιο Μηνᾶ καὶ δὲν εἶναι λίγοι, ἂν ἀναλογιστοῦμε καὶ τοὺς τραυματίες. Οἱ πρόγονοί μας, μπορεῖ νὰ ἔπεσαν, ἀλλὰ ἡ θυσία τους δὲν πῆγε χαμένη. Μπορεῖ μὲν ὁ Ἅγιος Μηνᾶς νὰ εἶναι ἓνα διπλὸ νεκροταφεῖο, ἀφοῦ τὰ ὅστᾱ τῶν θυμάτων ἐνώνονται στὸ ποτισμένο μὲ αἷμα ἔδαφος μὲ τὰ ὅστᾱ τῶν ἄλλων θυμάτων τῆς ὑπόλοιπης Χίου. Ὅμως ἀναπτέρωσε τὸ ἠθικὸ τοῦ ἐπαναστατημένου ἔθνους καὶ προκάλεσε τὴν ἐκδίκηση τοῦ Κανάρη, ὁ ὁποῖος ἀνατίναξε τὴ ναυαρχίδα μὲ τὸ πυρπολικὸ του καὶ διάλυσε τὸν τουρκικὸ στόλο. Ὁ ἄθλος αὐτὸς τοῦ Κανάρη, ποῦ ἀποτελεῖ τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ ναυτικοῦ κατορθώματος τῆς ἐπανάστασης, εἶχε καταπληκτικὴ ἀπήχηση σ' ὅλο τὸν κόσμον, γιατί ἔδειξε τὸ ἀπαράμιλλο θάρρος, τὴ δυναμικότητα, τὶς ἱκανότητες καὶ τὴν ἀξία τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ.

Ἡ καταστροφὴ τῆς Χίου συγκλόνισε ὄχι μόνο τοὺς Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ τοὺς λαοὺς ὀλόκληρης τῆς Εὐρώπης. Οἱ ἐφημερίδες ἐξέφραζαν μὲ ἄρθρα τὸν ἀποτροπιασμὸ τους γιὰ τὴν ἐξολόθρευση τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ φιλελληνικὸ κίνημα ἀνθίσσε στὴν Εὐρώπη καὶ οἱ φιλέλληνες προσπάθησαν νὰ ἐπηρεάσουν τὴν κοινὴ γνώμη, γιὰ τὴν περίθαλψη τῶν θυμάτων. Ἰδιαιτέρα ὁ Ντελακρουὰ ἀλλὰ καὶ ὁ Βίκτωρας Οὐγκώ μὲ τὸ ποίημά του «Τοῦρκοι διαβῆκαν χαλασμός, θάνατος πέρα ὡς πέρα, ἡ Χίος τ' ὁμορφο νησί, μαύρη ἀπομένει ξέρα». Ἔτσι ἡ Χίος πλήρωσε τὸ

μεριδιό της στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα καὶ μποροῦν σήμερα οἱ Χιώτες νὰ καυχοῦνται ὅτι δὲν κέρδισαν δωρεὰν τὴν ἐλευθερία τους. Ἡ πολυπόθητη ἐλευθερία ὅμως ἄργησε καὶ χρειάστηκαν νὰ περάσουν 90 χρόνια ἀπὸ τὴ σφαγὴ αὐτῆ. Μὰ ὅπως ἡ ἐθνικὴ παλιγγενεσία ταυτίστηκε μ' ἓνα θρησκευτικὸ γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἔτσι καὶ ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ νησιοῦ ταυτίστηκε μὲ τὴ μνήμη τῶν μαρτύρων Μηνᾶ, Βικτωρα καὶ Βικεντίου.

Κυρίες καὶ Κύριοι, μπορεῖ ἡ σφαγὴ τῆς Χίου καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ νὰ ἦταν ὀλέθριο γιὰ τὴ Χίο, ὅμως μᾶς δείχνει ὅτι ὁ χρόνος, ἡ βία, οἱ ταπεινώσεις, οἱ φυλακές, οἱ διωγμοὶ καὶ ἡ φωτιά τῆς τυραννίας δὲν τὰ καιεῖ ὅλα. Πολλὰ καιεῖ ἀλλὰ ἀφήνει ἀπείραχτο τὸν ψυχικὸ πυρήνα καὶ ὅταν αὐτὸς δὲ χάνεται, ὅλα ξαναφυτρῶνουν καὶ ξαναζωντανεύουν. Ποτὲ ἡ ψυχικὴ ἀνωτερότητα καὶ ἡ κραυγὴ τῆς δικαιοσύνης δὲν πνίγεται ἀπὸ τὴν ὑλικὴ βία τοῦ δεσποτισμοῦ. Ὁ χαλύβδινος δυναμισμὸς ποὺ φέρει τὸ ὄνομα «ἐλληνικὴ θύελλα», κατάφερε νὰ ταπεινώσει τυράννους καὶ νὰ μεταβάλλει τὰ ὄραματα σὲ δημιουργήματα.

Ὅμως πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι ἂν ἡ ἀπόκτηση τῆς ἀνεξαρτησίας ἀπαιτεῖ πράξεις ἀνδρείας καὶ καταφρόνηση τοῦ θανάτου, ἡ διατήρησή της ἀπαιτεῖ πολὺ μεγαλύτερες φροντίδες. Ἀπαιτεῖ ἐπαγρύπνηση, ὁμοθυμία, ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ρωμαλεότητα, πνεῦμα βαθιᾶς ἐπίγνωσης καὶ αὐτοθυσίας, ἐνότητα ἀρρηκτη, ἀδιάσπαστη ἀλλὰ καὶ διαρκῆ ἐτοιμότητα. Οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι, γι' αὐτὸ φύλακες τῆς προγονικῆς κληρονομίᾶς προσοχὴ στὶς θερμοπύλες! Σ' αὐτὸ τὸ μοναδικὸ κι ἀνεπανάληπτο, ἀλλὰ καὶ πέρα γιὰ πέρα γνήσιο ἐλληνικὸ θαῦμα, ἔχουμε ὑποχρέωση τὴν ἡμέρα αὐτῆ, νὰ φέρουμε πιὸ κοντὰ τὶς καρδιές μας. Εἰδικὰ αὐτὲς τὶς μέρες ποὺ τὸ ἔθνος μας ἀντιμετωπίζει τεράστια ἐθνικὰ προβλήματα, μὲ ἐχθρικὴ στάση ἀπὸ δῆθεν συμμάχους καὶ φίλους καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὶς προκλήσεις τῆς Τουρκίας. Κανένας λαὸς στὸν κόσμον δὲν ἔχει ἱστορία ὅμοια μὲ τὴ δική μας. Εἴμαστε ἓνας λαὸς ποὺ ἡ μοῖρα του, τοῦ ἔταξε νὰ ζήσει μὲ τὸ ὄπλο στὸ χέρι καὶ μὲ τὴ δίψα τῆς λευτεριᾶς στὰ χεῖλη, γιατί ἡ Ἑλλάδα μας εἶναι μία χώρα «μεγάλῃ σὰν τὸν οὐρανὸ, καὶ ὁμορφῇ σὰν τὸν ἥλιο, γι' αὐτὸ καὶ ζηλευτὴ ἀπὸ ὅλους».*

* Ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου (10.4.2018) εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίου Μηνᾶ Νεοχωρίου, κατὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ τῶν μαρτυρικῶν θανάτων τελειωθέντων ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν σφαγὴν τῆς Χίου τὸ 1822.

**Η ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΙΕΡΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΒΡΟΝΤΑΔΟΥ
ΚΑΙ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ "ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ"
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΪΝΟΥΣΣΩΝ**

*

Τὴν 24ην Ἀπριλίου 2018 ἐτελέσθη, μὲ ἐκκλησιαστικὴ λαμπρότητα καὶ εὐπρέπεια, ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς τῆς Ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Βροντάδου, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνούσων κ. Μάρκου, πλαισιουμένου ἀπὸ μεγάλο ἀριθμὸ Ἱερέων καὶ τῶν Διακόνων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴ πλήθους πιστῶν, ποὺ εἶχαν ἀσφυκτικὰ κατακλύσει τὸν Ἱερὸ Ναὸ καὶ τὸν περιβόλον αὐτοῦ.

Πρὶν τὴν ἐναρξὴ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἑσπερινοῦ ἐγίνε στὴν εἴσοδο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἡ Ἐπίσημη Ὑποδοχὴ τοῦ Τιμίου λειψάνου τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, τὸ ὁποῖον ἔφερε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου, κατόπιν αἰτήματος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου κ. Μάρκου καὶ μὲ τὴν ἄδειαν καὶ εὐλογίαν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου Αὐτῆς κ. κ. Ἱερωνύμου Β΄ ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἱερώνυμος Κάρμας, Β΄ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τιμὲς κατὰ τὴν Ὑποδοχὴ ἀπέδωσε ἡ Φιλαρμονικὴ τοῦ Στρατοῦ καὶ ἄγημα τῆς 96ης Α.Δ.Τ.Ε. ὡς καὶ Μέλῃ τοῦ Μορφωτικοῦ Συνδέσμου Βαρβασίου «Ο ΦΑΡΟΣ» ἐνδεδυμένα μὲ καππαδοκικὲς στολές. Συμμετεῖχαν, ἐπίσης, οἱ Ἀρχεὲς καὶ πλῆθος λαοῦ.

Κατὰ τὸν Ἀρχιερατικὸ Ἑσπερινὸ ποὺ ἀκολούθησε τὸν Θεῖο Λόγο ἐκήρυξε ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ Δημήτριος Φώτης, Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος, μεταξὺ ἄλλων ἀνεφέρθη στὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου καὶ τὴ συγγραφὴ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου του, μὲ ἐπισήμανση στὰ κεφάλαια ποὺ ἀναφέρονται στὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, καὶ κατέληξε μὲ τὴν σημασία ποὺ ἔχει ἡ Ἀνάσταση στὴ ζωὴ τῶν πιστῶν.

Τὴν 25ην Ἀπριλίου 2018 ἐτελέσθη, μὲ κατάνυξη καὶ ἱεροπρέπεια, στὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸ Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου, ὅπου εἶχε ἐναποτεθῆ, πρὸς εὐλογία καὶ ἁγιασμὸ τῶν πιστῶν, τὸ τίμιον λείψανο τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνούσων κ. Μάρκου, πλαισιουμένου ὑπὸ πολλῶν Ἱερέων καὶ τῶν Διακόνων καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴ πλήθους πιστῶν, κυρίως νέων, οἱ ὁποῖοι, ἀπὸ πολὺ νωρὶς, εἶχαν κατακλύσει τὸν Ἱ. Ναὸ. Στὶς Ἱερές Ἀκολουθίες ἔψαλε ἡ Χορωδία τοῦ Συλλόγου Ἱεροσαλτῶν Χίου "Ρωμανὸς ὁ Μελωδός" σὲ δύο Χοροὺς ὑπὸ τὴν Διεύθυνση τοῦ Ἀρχοντος Μαῖστορος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ Χοράρχη τοῦ Συλλόγου κ. Δημητρίου Ἐλ. Ζαννίκου καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου Ἱεροσαλτῶν κ. Κωνσταντίνου Γανιάρη.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας ἦλθαν στὸν Ἱερό Ναό νὰ προσκυνήσουν οἱ μαθητές - ἀθλητές τοῦ ΓΕΛ Βροντάδου, οἱ ὁποῖοι ἀνεδείχθησαν Σχολικοί Πρωταθλητές Βορείου Αἰγαίου στὸ βόλλεϋ, καὶ νὰ λάβουν τὴν Εὐχή τοῦ Σεβασμιωτάτου, πού τις ἡμέρες τῶν ἀγώνων τοῦ Σχολικοῦ Πρωταθλήματος εὐρίσκετο κοντὰ τους. **Κατὰ τὴν Θ. Λειτουργία τὸν Θ. Λόγο ἐκήρυξε ὁ Κήρυκας τοῦ Θεοῦ Λόγου Συνταγματάρχης(ΠΖ) κ. Δημήτριος Τσαφούλης, ὁ ὁποῖος εἶπε:** «Ἀδελφοί, ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. Πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ’ αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν, νῆψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπάτει ζητῶν τίνα καταπιῇ. Ὡ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει ὑμᾶς, στηριξεί, σθενώσει, θεμελιώσει· αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι’ ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἐστήκατε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλώνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱὸς μου. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἀμήν».

Ταπεινωθεῖτε, γράφει ὁ ἀπόστολος Πέτρος, κάτω ἀπὸ τὸ δυνατὸ χεῖρι τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ σᾶς ὑψώσῃ στὸν κατάλληλο χρόνο, ὅταν ἀποκαλυφθεῖ ὁ Κύριος. Καὶ ὅλες τις ἐγνοίεις πού σᾶς προκαλοῦν οἱ διωγμοί, ἀφήσατε τες μὲ ἐμπιστοσύνη πάνω στὸν Κύριο, διότι Αὐτὸς νοιάζεται καὶ ἐνδιαφέρεται γιὰ σᾶς. Γίνετε ἀγρυπνοὶ καὶ προσεκτικοί. Ὁ ἀντίπαλος καὶ κατήγορός σας διάβολος σὰν λιοντάρι πού βρυχᾶται περπατᾷ μὲ μανία καὶ ζητᾷ κάποιον νὰ ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν πίστη γιὰ νὰ τὸν καταπιεῖ. Ἀντισταθεῖτε στὸν ἀντίπαλο αὐτόν στηριγμένοι στερεὰ στὴν πίστη. Καὶ παρηγορηθεῖτε γνωρίζοντας ὅτι τὰ ἴδια ἀκριβῶς παθήματα ἀντιμετωπίζουν ὅλοι οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί σας, πού εἶναι διασκορπισμένοι στὸν κόσμο. Ὁ Θεὸς ὁμως, πού εἶναι ἡ πηγὴ κάθε δωρεᾶς καὶ σᾶς κάλεσε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴν αἰώνια δόξα τοῦ οὐρανοῦ, ἀφοῦ γιὰ λίγο χρόνο ὑποστεῖτε πρόσκαιρα παθήματα καὶ θλίψεις, θὰ σᾶς καταρτίσει, θὰ σᾶς στηριξεί, θὰ σᾶς ἐνδυναμώσει, θὰ σᾶς θεμελιώσει. Σ’ Αὐτόν ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμη στοὺς αἰῶνες.

Τὸ ἀποστολικὸ αὐτὸ ἀνάγνωσμα ἀπὸ τὴν πρώτη Καθολικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ἔχει ἐπιλεγεῖ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, τῇ μνήμῃ τοῦ ὁποῖου τιμᾷ καὶ γεραίρει ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα, μὲ τὴ δέουσα θρησκευτικὴ εὐλάβεια καὶ ὑπερηφάνεια. Σ’ αὐτὸ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μετὰ τις πολύτιμες πνευματικὲς νοουθεσίαι πού δίνει, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι βρίσκεται μαζὶ μὲ τὸν εὐαγγελιστὴ Μάρκο, τὸν ὁποῖο ἀποκαλεῖ πνευματικὸ τοῦ παιδὶ.

Καὶ τὸ ἀναφέρω αὐτὸ γιὰ νὰ ὑπερθεματίσω τὸ πολύτιμο πνευματικὸ ἐφαλτήριο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, πού τρόπον τινὰ ἀποτελέσει μία ἀπὸ τις ἐγγυήσεις τῆς μετέπειτα πορείας καὶ ἀγιότητάς του. Ἡ θητεία του στὸ πλευρὸ τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων, τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς του.

Στήν πραγματικότητα, ωστόσο, τὰ ἐχέγγυα τῆς μεγαλουργίας του ἐδράζονται στὰ πρῶτα ἀκόμα χρόνια τῆς ζωῆς του, στὸν οἰκογενειακὸ του περίγυρο. Στὸ σπίτι τῆς εὐσεβοῦς καὶ ἀφοσιωμένης στὸ ἔργο τῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας μητέρας του, Μαρίας, στὰ Ἱεροσόλυμα, γίνονταν οἱ συνάξεις τῶν πρῶτων χριστιανῶν καὶ ἐκεῖ κατέφυγε ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μετὰ τὴν ἐκ θαύματος ἀποφυλάκισή του. Ἐκεῖ, στὸ πατρικὸ του σπίτι, τελέστηκε ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, ὅπου ἀκούστηκαν γιὰ πρώτη φορὰ τὰ σωτήρια λόγια του Ἰησοῦ, τὸ «Λάβετε, φάγετε» καὶ τὸ «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες». Ἡ παράδοση ἐπίσης ἀναφέρει, ὅτι, κατὰ τὶς ἱερὲς ἐκεῖνες στιγμὲς, ὁ ἄνθρωπος, «ὁ κεράμιον ὕδατος βαστάζων», ὁ ὁποῖος θὰ ἔδειχνε στοὺς δύο Μαθητὲς πού ἔστειλε ὁ Ἰησοῦς γιὰ τὴν προετοιμασία τοῦ Δείπνου τὸ «ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον», ἦταν ὁ Μάρκος. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος πιστεύεται ἀκόμη ὅτι εἶναι ἐκεῖνος ὁ νεανίσκος πού, ὅπως ἀναφέρει ὁ ἴδιος στὸ Εὐαγγελίό του, ἀκολούθησε τὸν Ἰησοῦ κατὰ τὴ σύλληψή του μετὰ τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο στὸν κῆπο τῆς Γεσθημανῆς, τυλιγμένος σὲ ἓνα σινδόνι. Ἦταν λοιπὸν αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μάρτυρας τοῦ Ἰησοῦ, ἂν καὶ δὲν ἀνῆκε στὴν κλειστὴ χορεία τῶν 12 Ἀποστόλων. Ἀπὸ νεαρὴ ἡλικία τέθηκε στὴν ὑπηρεσία τῆς διάδοσης τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ μετὰ ἀπὸ δύο ἀποστολικὲς περιόδους στὴν Κύπρο, φθάνει μὲ τὸν κατὰ σάρκα συγγενῆ του, Ἅγιο, Ἀπόστολο Βαρνάβα στὴν Ἀλεξάνδρεια, διδάσκων, φωτίζων καὶ εὐαγγελιζόμενος ὅσα διδάχθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ. Στὴν ἀποστολικὴ δράση του ὀφείλεται τόσο ἡ διάδοση καὶ ἐμπέδωση τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ χώρα πού ἀξιώθηκε τὴν ἐπίσκεψή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴ βρεφικὴ του ἡλικία, ὅσο καὶ ἡ περαιτέρω ἱστορικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξάνδρειας.

Συnergός καὶ συνέκδημος τῶν Ἀποστόλων, χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο στὴν πρὸς Τιμόθεο ἐπιστολή του, ὡς «εὐχρηστος στὴ διακονία» καὶ ὅπως ἤδη ἀναφέρθηκε, ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Πέτρο στὴν πρώτη Καθολικὴ ἐπιστολή του, ὡς πνευματικὸ του παιδί.

Ἡ δράση του ὡστόσο, ἔγινε γνωστότερη παγκοσμίως διὰ τῆς συγγραφῆς τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελίων, γνωστοῦ καὶ ὡς Εὐαγγελίου τῶν θαυμάτων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

***Ἔργον ἀριπρεπὲς ἐκ μεγάλου Πέτρου μνηθεῖς
Μάρκος ἔτευξε τότε πνεύματος ἐν σοφίῃ.***

Ἄν καὶ ἡ παράδοση κατατάσσει τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Μάρκου ὡς τὸ δεῦτερο χρονικὰ, ἡ σύγχρονη ἐπιστημονικὴ ἔρευνα θεωρεῖ ὅτι εἶναι τὸ πρῶτο Εὐαγγέλιο πού ἔχει καταγραφῆ καὶ εἶναι ἡ πηγὴ γιὰ τὰ ἐπόμενα Εὐαγγέλια. Δισσώζει κυρίως τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ μας, τὰ θαύματά του.

Ἔτσι, ὁ Ἀπόστολος Μάρκος γίνεται εἰσηγητὴς ἑνὸς νέου φιλολογικοῦ εἴδους, τὸ ὁποῖο, χωρὶς νὰ παραβλέπει τὴν ἱστορικότητα τῆς ἀφήγησης, τὴν ὑπερβαίνει καὶ ἀπευθύνει, «εὐ ἀγγέλλει», ἓνα αἰσιόδοξο μῆνυμα στὸν ἄνθρωπο κάθε ἐποχῆς. Ἐνα θεόπνευστο κείμενο, τὸ ὁποῖο ἀναδεικνύει τὴ διαχρονικὰ λιτή, μεστή καὶ οὐσιώδη αἰσθητικὴ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Δίδει τὶς πλέον χρήσιμες καὶ ὠφέλιμες πληροφορίες, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἓνα βαθύτερο θεολογικὸ σύνδεσμο μεταξὺ τους καὶ ἀποσκοποῦν στὸ νὰ δείξουν ὅτι στὸ Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χρι-

στοῦ πραγματοποιήθηκαν οἱ ἐπαγγελίες τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος. Οἱ θαυματουργικές πράξεις τοῦ Κυρίου στό Εὐαγγέλιο τοῦ Μάρκου μαρτυροῦν τή μεσσιανική ἐξουσία, μέ τήν ὁποία ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ κατονικά τις δαιμονικές δυνάμεις καί ἐλευθερώνει τοὺς ἀνθρώπους ἀπό τήν κυριαρχία τους. Τά πραχθέντα ἀποκορυφώνονται στόν Σταυρό τοῦ Ἰησοῦ, ὅπου θριαμβεύει μέ τήν Ἀνάσταση ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐναντι τῶν δαιμονικῶν δυνάμεων. Εκεί, πού τὸ ἀνέσπερο φῶς καταυγάζει καί νοηματοδοτεῖ τή ζωή μας. Τὸ ἱερὸ κείμενὸ του ἀποτελεῖ μία συνεχῆ μαρτυρία γιά τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ καί τήν Ἀνάστασή του. Ἀποτελεῖ τήν ἀπάντηση στήν καλὴ ἀμφιβολία - ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ. Εἶναι ἡ ἀπάντηση καί στά σύγχρονα προβλήματά μας. Ἄν καί ἀπέχει 2000 καί πλέον χρόνια ἀπὸ ἐμᾶς ὡς πρόσωπο, ἀποτελεῖ τὸν φωτεινὸ ὁδοδείκτη γιά τὸν δύσβατο, ἀλλὰ ἀληθῶς σπουδαῖο δρόμο.

Κεφάλαιο Α' ἐδάφιο 3: «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ». Φωνὴ ἀνθρώπου (ἀναφέρεται στόν προφήτη Μαλαχία) πού κράζει εἰς τὴν ἔρημο καί λέγει ἐτοιμάσατε τὸν δρόμο διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἔλθει σὲ σᾶς ὁ Κύριος. Κάνετε ἴσιους καί ὁμαλοὺς τοὺς δρόμους ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ περάσει].

Κεφάλαιο Η' ἐδάφιο 38: «Ὅς γὰρ ἐάν ἐπαισχυθῆ με καί τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καί ἀμαρτωλῷ καί ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ». (Ὅποιος, ζώντας μέσα σὲ αὐτὴ τὴ γενιὰ τὴν ἀπιστὴ καί ἀμαρτωλὴ, ντραπεῖ γιά μένα καί τὴ διδασκαλία μου, θὰ ντραπεῖ γι' αὐτόν καί ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου, ὅταν ἔρθει μέ ὅλη τὴ λαμπρότητα τοῦ Πατέρα του).

Κάνοντας πράξη τὰ γραφόμενά του, ὁ Ἀπόστολος Μᾶρκος δὲν «ντράπηκε». Μετὰ τὸν θάνατο τῶν πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου κήρυξε τὸ Εὐαγγέλιο στήν Αἴγυπτο, τὴ Λιβύη, τὴν Πεντάπολη καί χρημάτισε, σύμφωνα μέ τὴν ἐκκλησιαστικὴ παράδοση, πρῶτος ἐπίσκοπος κι ὀργανωτὴς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας.

Εκεῖ, πού στίς 29 τοῦ αἰγυπτιακοῦ μηνὸς Φαρμουθι, ἡμέρα τοῦ Πάσχα γιά τοὺς Χριστιανοὺς, ἀλλὰ καί ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία οἱ ἐθνικοὶ τελοῦσαν τὴν ἐορτὴ τοῦ Σεράπιδος, ἐκδηλώθηκε ἐπίθεση ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν. Ὁ Ἀπόστολος Μᾶρκος συνελήφθη τὴν ὥρα ποῦ τελοῦσε τὴ θεία μυσταγωγία καί ὑπεβλήθη σὲ φρικώδη βασανιστήρια, συρόμενους στοὺς δρόμους τῆς πόλης καί τελικὰ φυλακίζομενος. Τὴν ἐπομένη ἐπαναλήφθηκε ἡ ἴδια βασανιστικὴ περιαγωγή ἀνά τὴν πόλη, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Ἀπόστολος Μᾶρκος μένοντας «πιστὸς ἄχρι θανάτου», ἐτελεύτησε, ἐπισφραγίζοντας τὴ χριστιανικὴ διδασκαλία μέ τὴ μαρτυρία τῆς ζωῆς του.

***Σύροντες εἰς γῆν Μᾶρκον οἱ μισαιφόνοι,
πρὸς οὐρανοὺς πέμποντες αὐτὸν ἠγνόουν.***

Ἀγνοοῦσαν, δηλαδή, οἱ αἰμοδιψεῖς εἰδωλολάτρες ὅτι μέ τὸ νὰ τὸν σέρνουν στὴ γῆ καί νὰ τὸν θανατώνουν, τὸν ἔστελναν στοὺς οὐρανοὺς, κάνοντάς του τὴν κεφαλαιώδη, ἀξεπέραστη τιμὴ νὰ πεθάνει γιά τὰ ἰδανικά του, ἢ καλύτερα γιά αὐτὴ καθαυτὴ τὴν ἀναβλύζουσα πηγὴ τῶν ἰδανικῶν του, τὴν πίστη του.

Οί είδωλολάτρες στή συνέχεια θέλησαν νά καύσουν τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου, ἀλλὰ μία δυνατὴ καταιγίδα τοὺς διέλυσε καὶ οἱ χριστιανοὶ μπόρεσαν νά πάρουν τὸ τίμιο σκήνωμα καὶ νά τὸ τοποθετήσουν στήν κοιλότητα ἐνὸς βράχου. Τὸν 14^ο αἰῶνα, τὰ τίμια λείψανα τοῦ Ἁγίου Μάρκου μεταφέρθηκαν στή Βενετία καὶ κατατέθηκαν στήν περίφημη βασιλική πού ἀφιερώθηκε στή μνήμη του.

Μία μνήμη πού παρέμεινε πάντοτε ζῶσα στή μακραίωνη καὶ συχνὰ ταραχώδη πορεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξάνδρειας, ἐμψυχώνοντας καὶ ἐνισχύοντας τοὺς πνευματικούς της ταγούς, ἐνῶ τὸ σύμβολό του, ὁ λέων, ἀναδείχθηκε σὲ ἀναπόσπαστο καὶ ἀνεκτίμητο σύμβολό της. Καθὼς ὁ Εὐαγγελιστὴς ἐπικέντρωσε τὸ ἐνδιαφέρον του στήν ἀπόδειξη τῆς θείας δυνάμης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς προβολῆς τῶν θαυμάτων Του, ἡ ἐπιλογή τοῦ λέοντα ὡς συμβόλου του, δὲν εἶναι τυχαία, ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὁ λέων συμβολίζει τὴ δύναμη καὶ θεωρεῖται ὁ ἄρχων τοῦ ζωικοῦ βασιλείου.

Τὴ μνήμη αὐτοῦ τοῦ «Λέοντα» τιμοῦμε σήμερα, τῆς ὁποίας ἡ δυναμικὴ μπορεῖ νά ὀδηγήσει ἀβίαστα στήν προσωπικὴ μεταρσίωση, τὴν ψυχικὴ ἀνάταση ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν καὶ νά μπολιάσει στὸν νοῦ μας ὅτι ὀφείλουμε νά ἐπιζητοῦμε τὴν παραγωγικὴ δοκιμασία, νά μὴν ὀρρωδοῦμε, νά μὴν λιποψυχοῦμε στίς δυσκολίες.

Ὀφείλουμε, «νά μὴν δίνουμε ἄφθονο πλοῦτο στίς ἀνέσεις μας, ἀλλὰ στήν ψυχὴ μας», ὅπως εἶπε καὶ πιστοποίησε διὰ τῆς βιοτῆς του ὁ Φωστήρ τῆς Καισαρείας, ὁ Οὐρανοφάντωρ Μέγας Βασίλειος, τοῦ ὁποίου ἡ Ἐκκλησία τῆς Χίου ἐπιδαψιλεύει τιμὲς σήμερα, μὲ τὴ δέουσα θρησκευτικὴ εὐλάβεια, κατόπιν τῆς ἐναπόθεσης τοῦ ἱεροῦ λειψάνου του, ἐδῶ, στὸν ἐορτάζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου, μὲ τίς εὐλογίες καὶ τὴν ᾠδία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας.

Ἀσπαζόμενοι τὸ ἱερὸ λείψανό του, ἀποτημήματα τοῦ ὁποίου βρίσκονται ἀποθησαυρισμένα σὲ Μονές καὶ Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἑλλάδας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, προσευχόμεσθε στὸν Θεό, ὁ «... τὰ τῶν ἀνθρώπων ἦθη κατεκόσμησας», κατὰ τὸ Ἀπολυτίκιό, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, νά κοσμήσει, νά στολίσει, νά φωτίσει τὴ βούληση, τὴ σκέψη, τὴ ζωὴ μας.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Διδάσκαλος, κατορθώνοντας νά κατακτήσει σχεδὸν ὅλες τίς ἐπιστῆμες τῆς ἐποχῆς του, χάρις στήν εὐστροφία καὶ τὴ μνήμη του, δύο μόνο ἀπὸ τὰ πολλὰ χαρίσματά του, ἐξακολουθεῖ νά ἀναδεικνύει ἀβίαστα τὴν ἀξία τῆς βασάνου τῆς παραγωγικῆς πνευματικῆς ἀπορρόφησης μὲ τὸ φωτεινὸ παράδειγμά του καὶ τὴν ἀφοπλιστικὰ εὐστοχη καὶ συμπαγῆ ρῆση του: «Παιδεῖα μὴν τῶν κτημάτων ἀναφαίρετον καὶ ζῶντι καὶ τελευτήσαντι παραμένουσα». Τὸ μόνο ἀναφαίρετο κτῆμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ Παιδεῖα, ἡ διὰ βίου μάθηση καὶ ἡ ἄοκνος προσπάθεια γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς γνώσης.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ὁ Ἅγιος, εἶναι κάτι παραπάνω ἀπὸ βέβαιο ὅτι, ἐπικροτεῖ καὶ ἀγιάζει τὸ τρίτο σπουδαῖο γεγονός τῆς ἡμέρας, τὰ ἐγκαίνια τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς μας Μητρόπολης, πού ἀντιστεκόμενη στήν πνευματικὴ ἔνδεια τῶν καιρῶν, καλεῖται νά κοσμήσει, νά στολίσει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴ τῶν ἐπισκεπτῶν της.

Σεβασμιώτατε, επιτρέψτε μου να πω ότι τα έγκαινια της βιβλιοθήκης «Αγ. Αγαπητός», εκτός από την καταφανή ανάδειξη της συμβολής της Εκκλησίας στα πνευματικά δρώμενα, αποτελεί ταυτόχρονα ένα ουσιαστικό και μεστό συμβολισμών δώρο για την ονομαστική σας έορτη.

Στην περιοχή που έδρασε ο Άγιος Απόστολος και Ευαγγελιστής Μάρκος, στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, όπως είναι γνωστό τοίς πάσι, βρίσκεται η πιο αναγνωρισμένη βιβλιοθήκη της ύφης. Σήμερα, ανήμερα του Αγίου Μάρκου, η έγκαινιάση της δικής μας βιβλιοθήκης, απότοκο της πρωτοβουλίας και των προσπαθειών του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Μάρκου, μπορεί να υπολείπεται σε μέγεθος, τόμους βιβλίων και σε διεθνή προβολή, από αυτή της Αλεξάνδρειας, ωστόσο επ' ουδενί δεν υστερεί στα στοιχεία που εξασφάλισαν την τελεσφόρησή της. Φροντίδα, σύνεση, αγάπη, ειλικρινές ενδιαφέρον και ένθουσιασμός. Πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικό άλλωστε; Όλα αυτά είναι άψευδη χαρακτηριστικά της αγνής και άδολης σχέσης πατέρα – παιδιού, της πατρικής στοργής με την οποία περιβάλλατε το εύγενές έγχείρημα. Η βιβλιοθήκη αυτή αποτελεί το πνευματικό σας τέκνο και η ονομασία της τιμά την παράδοση των Ελλήνων, να ονοματοδοτούν τα παιδιά τους με το όνομα του γενήτορά τους. Είναι βέβαιο ότι θα αποτελέσει ένα «έργοστάσιο» ανιδιοτελούς προσφοράς, τροφοδοτούμενο από τις άσταμάτητες «μηχανές ... του χρόνου», τα βιβλία, για να παράξει πνευματική τροφή. Σε αυτή την άεναη γραμμή παραγωγής, οι 11.000 και πλέον τόμοι που φιλοξενεί, συνιστούν έφαλτήριο πνευματικής ώθησης και διαμορφώνουν ευνόικες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση της έπιθυμητής, έν Χριστώ, στάση ζωής. Αύτης που μάς καλεί να μὴν λησχηλεύουμε σε δραστηριότητες και δράσεις που στεροούνται ουσίας. Να αναζητούμε τρόπους αποδόμησης του εφήμερου, κατανοώντας την άφθαρτη αξία της γνώσης. Να άνπληφθοῦμε την ύπεροχή του «δοῦναι» έναντι του «λαβεῖν», προκαλώντας, ίσως, το έναυσμα για την αναχαίτηση «της έφιαλτικής μοναξιάς των δικαιωμάτων», που μάς καταδυναστεύει σύμφωνα με τόν Καθηγητή Γιανναρά.

Να θέτουμε ως φάρο και να επιδιώκουμε άδιαλείπτως όσα πρεσβεύει η διδασκαλία και οι νουθεσίες του Μεγάλου Βασιλείου, που άνήγαγε τή μελέτη και την πνευματική τριβή σε τρόπο ζωής. Τότε, είναι πλέον σίγουρο, ότι θα καταστεί για όλους μας, πιο εύληπτο τὸ μεγαλείο του χαρμόσунου μηνύματος που κατέγραψε άνεξίτηλα ο Άγιος Απόστολος και Ευαγγελιστής Μάρκος, όχι μόνο με τὸ μελάνι της θεόπνευστης πένας του, αλλά και με τὸ αίμα της σαρκός του.

Γιατί τότε, θα μπορέσουμε να νιώσουμε έν καιρῶ, τή γλυκιά μορφή του Νυμφίου να μάς άποκρίνεται, όπως άποκρίθηκε στὸν τυφλό στὸ Κεφάλαιο I, έδάφιο 52 του Αγίου Ευαγγελίου: «και ο Ιησούς εῖπεν αὐτῶ. ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

Περὶ τὸ τέλος της Θ. Λειτουργίας, ο Σεβασμιώτατος έχειροθέτησε σε Άναγνώστη τὸν αγαπητὸ πνευματικὸ του υιὸ κ. Κωνσταντῖνο Θ. Βεργίνα, Δικηγόρο και Μέλος του Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου Χίου, τονίσας μεταξύ άλλων: "σήμερα αξιώνεσαι και άλλης δωρεάς και χάριτος του Θεοῦ με τήν Χειροθεσία σου σε Άναγνώστη. Επέτρεψεν ο Θεός να εύλογήσω τόν Γάμον σου, να δεχθής

τήν μυστηριακή Χάρι τῆς Ἐξομολογήσεως, τῆς Θ. Κοινωνίας καί, πέραν τῆς ὀ-
λης προσφορᾶς σου στή Χιακή Ἐκκλησία καί κοινωνία, ζώντας μέσα στήν ἀνα-
στάσιμη χαρά σου εὐχομαι νά ζεῖς τήν πνευματική πορεία τῆς καθάρσεως, τοῦ
φωτισμοῦ καί τῆς θεώσεως καί νά καταυγάζεσαι ἀπό τό ἀνέσπερο, τό ἄκτιστο
θεῖο φῶς πού ἐκπέμπουν οἱ ἀκτίνες τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, τόν ὁποῖο ὁ Θε-
ός ἐφάνέρωσε στόν ὁμώνυμό σου Ἅγιο καί εὐλογεῖ τήν ἔνδοξη καί Παναγιοσκε-
παστη Σημαία τοῦ ἔθνους μας, πού ἀναπεπταμένη θά παραμένει μέχρι τῆς
συντελείας τῶν αἰώνων στό ἔθνος μας, στό Ἑλληνικό Ἀρχιπέλαγος καί στούς
Βράχους τούτους πού ἀπλόχερα σάν ζαφείρια ἔσπειρε ὁ Θεός στά σύνορά μας".

Μετά ταῦτα, οἱ Σπουδαστές τῆς Ἀκαδημίας Μηχανικῶν Ε. Ν. Χίου ἐπέδωσαν
στόν Σεβασμιώτατο τιμητική πλακέτα θεωρώντας τον ὡς ἀληθινό πατέρα τους.
Ὁ Σεβασμιώτατος συγκινημένος ἐτόνισε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς στήν Ἀρχιερατική του Δι-
ακονία πρωταρχική σπουδαιότητα καί σημασία ἔχει ἡ νεότητα καί μάλιστα αὐτή
πού ἐπιδίδεται στή Ναυτιλία καί ἀσχολεῖται μ' αὐτήν καί ἐν συνεχείᾳ ἐξῆρε τόν
ρόλο τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας στή ζωή τοῦ ἔθνους μας.

Στή συνέχεια, τήν 12ην μεσημβρινήν τό τίμιο λείψανο τοῦ Ἁγίου Βασι-
λείου μετεφέρθη στήν ἐγκαινιζομένη Βιβλιοθήκη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χί-
ου, Ψαρῶν καί Οἴνουσσῶν "ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ" καί πρό αὐτοῦ ὁ Σεβασμιώτα-
τος Μητροπολίτης Χίου κ. Μάρκος ἐτέλεσε τόν Ἀγιασμό τῶν Ἐγκαινίων τῆς Βι-
βλιοθήκης, ἡ ὁποία στεγάζεται σέ ἰδιόκτητο κτίριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χί-
ου, ἀποκτηθέν ἀπό τίς Δωρεές πού εἶχαν κατά καιροῦς προσφερθεῖ στόν Σεβα-
σμιώτατο. **Κατά τόν Ἀγιασμό ὁ Σεβασμιώτατος ἀνέπεμψε τήν ὑπ' αὐτοῦ
συνταχθεῖσα ἐπί τῷ σκοπῷ αὐτῷ Εἰδικήν Εὐχήν ἔχουσαν ὡς ἐξῆς:**

«Πάνσοφε, παντοδύναμε καί πανάγαθε Τρισήλιε Θεότης, μόνε ἀληθινέ Θεέ,
ὁ δούς ἀνθρώποις ἐπιστήμην ἔνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις Σου, ὁ τῆ παν-
σθενεῖ Σου δεξιᾷ ἐγχαράξας ἐν ταῖς ἀγίαις πλαξί τόν Νόμον τῶν ἐντολῶν Σου
καί ἐγχειρίσας αὐτάς τῷ Θεόπτη θεράποντί Σου Μωϋσῆ, ὁ δωρησάμενος τοῖς
φιλομαθέσι καί εὐσεβέσιν ἀνθρώποις τά θεόπνευστα βιβλία τοῦ Νόμου καί τῆς
Χάριτος, ἦτοι τῆς Παλαιᾶς τε καί τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὁ ἀναγνώσας καί ἐρμη-
νεύσας ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ὡστε ἐκπλήττεσθαι πάντα ἐ-
πί τῇ διδαχῇ, τῇ συνέσει καί ταῖς ἀποκρίσεσι Σου.

Ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ Ἁγίου Σου καί ἀπό θρόνου δόξης τῆς δυναστείας Σου
τήν Βιβλιοθήκην τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καί Οἴνουσσῶν «ΑΓΙΟΣ
ΑΓΑΠΗΤΟΣ», ἐπίσκεψαι καί εὐλόγησον αὐτήν καί κατόστησον αὐτήν ταμεῖον
πνευματικῶν θησαυρισμάτων, κυψέλην παιδευτικῆς καταρτίσεως καί ὀλκάδα ἐ-
ρευνητικῶν ἀναζητήσεων.

Χάρισαι πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ μελετῶσι τήν ἀρίστην ἐπίδοσιν τοῦ ἐν Ἁγίοις Πα-
τρός ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας Οὐρανοφάντορος
τοῦ Μεγάλου, τοῦ κορυφαίου φοιτητοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, τόν
γλαφυρόν λόγον τοῦ συμφοιτητοῦ αὐτοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τήν χρυ-
σῆν γλῶσσαν τοῦ Χρυσορρήμονος Πατρός, τήν ἐρμηνευτικήν πολυμέρειαν τοῦ
ὁμηριστοῦ Εὐσταθίου Θεσσαλονίκης καί τήν ὀξύνοϊαν τοῦ κλασικοῦ Φωτίου
τοῦ Μεγάλου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν τὸ τῆς Σῆς Θεογνωσίας ἀκήρατον καὶ ἀνέσπερον Φῶς, ἐξ οὗ πιφαύσκονται καὶ φρουκτωροῦνται τὰ ἱερά καὶ σοφὰ γράμματα τὰ δυνάμενα ἀνθρώπους σοφίσει εἰς σωτηρίαν.

Ἐγγραψον πάντων ἡμῶν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς, ἵνα καταυγαζόμενοι ταῖς ἀκτίσι Σου υἱοὶ φωτός λάμψωμεν ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **Ἀμήν».**

Τὸ κτίριο αὐτό, στὴν παραλιακὴ ὁδὸ Χίου - Βροντάδου, κοντὰ στὸν Ἱ. Ναὸ Παναγίας Μουτσαίνης, ἀνεκαινίσθη μὲ ἡγεμονικὴ φιλόμουση χορηγία ἡ Ἐρίτιμος κ. Ἀλεξάνδρα Γ. Προκοπίου καί, ἐπὶ τοῦ παρόντος, διαθέτει 11.000 τόμους βιβλίων, κυρίως φιλολογικὰ καὶ θεολογικὰ, καὶ ἔχει ὑποδομὴ νὰ φθάσει τίς 20.000 τόμους. **Μετά τὸν Ἁγιασμό ὠμίλησε σχετικῶς ὁ κ. Γρηγόριος Σπανός, Φιλολόγος καὶ Συγγραφέας, καὶ εἶπε:**

«Χριστὸς Ἀνέστη, Χρόνια Πολλά, Σεβασμιώτατε, γιὰ τὴν ὀνομαστικὴ σας γιορτὴ καὶ πάντα δημιουργικὰ. Χρόνια πολλά, κυρίες καὶ κύριοι.

Σημαντικὸ γεγονός γιὰ τὸ νησί μας ἀποτελεῖ ὁ ἐγκαινισμὸς τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου «Ὁ Ἅγιος Ἀγαπητὸς» στὸ χῶρο αὐτὸ τῆς παραλίας τοῦ Βροντάδου μὲ τὴ θαυμάσια θεὰ στὸ Αἶγαῖο, τὸ σύμπλεγμα τῶν Οἰνουσσῶν καὶ τῆ Μικρὰ Ἀσία. Ἡ δημιουργία τῆς Βιβλιοθήκης ὑπῆρξε μέλημα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Μάρκου. Πυρῆνα ἀπετέλεσαν τὰ βιβλία τῆς προσωπικῆς του Βιβλιοθήκης, τὰ ὁποῖα μέχρι σήμερα βρισκόνταν στὸ Μητροπολιτικὸ Μέγαρο σὲ χῶρο περιορισμένο καὶ χωρὶς τίς δυνατότητες ὑποδοχῆς μεγαλύτερου ἀριθμοῦ βιβλίων καὶ ἐξυπηρέτησης ἀναγνωστῶν. Τὸ ὄνειρό του ἦταν ἡ Βιβλιοθήκη νὰ ἀποκτήσει τὸ δικό της ἰδιόκτητο χῶρο, ὥστε νὰ μπορέσει ν'ἀναπτυχθεῖ καὶ νὰ συμβάλει οὐσιαστικὰ στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς Χίου.

Ὁ χῶρος αὐτὸς ἀναζητήθηκε καὶ βρέθηκε. Καθοριστικῆς σημασίας ἦταν ἡ συνεδρίαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου τῆς 21^{ης} Αὐγούστου τοῦ 2015. Σ' αὐτὴν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Μᾶρκος ἀναφέρθηκε μὲ θέρημ στὴν ἴδρυση ἐκκλησιαστικῶν βιβλιοθηκῶν στὰ μεγάλα Χριστιανικὰ κέντρα τῆς Ἀνατολῆς καὶ στὸ ρόλο ποὺ διεδραμάτισαν στὴν καλλιέργεια τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Παιδείας καὶ στὴ διάσωση τῆς Κλασικῆς Γραμματείας. Στὴ συνέχεια ἐξήγησε τὴν ἀναγκαιότητα ἀπόκτησης ἰδιόκτητου χώρου γιὰ τὴ στέγαση τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μητροπόλεως. Μὲ τὴν εἰσήγησή του συμφώνησε τὸ Συμβούλιο καὶ προέβη στὴν ἀγορὰ διωρόφου ἀκινήτου 152 m² κατὰ ὄροφο σὲ οἰκόπεδο 535 m² περίπου, στὴν περιοχὴ Λότζα τοῦ Βροντάδου ἀπὸ τὴν Alpha Bank μὲ χρήματα συγκεντρωμένα ἀπὸ δωρεές καὶ προσωπικὰ δῶρα πρὸς τὸ Σεβασμιώτατο, τὰ ὁποῖα ἀποταμίευσε γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό. Στὸ χῶρο αὐτὸ μέχρι πρότινος στεγαζόταν τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἐμπορικῆς Τράπεζας.

Τὸ κτήριο ἀνακαινίστηκε πλήρως καὶ ἔγιναν οἱ ἀπαραίτητες διαρρυθμίσεις γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὴ νέα χρῆση. Μὲ τὴν εὐγενικὴ καὶ γενναιοδωρὴ χορηγία τῆς κ. Ἀλεξάνδρας Μαμαλιγκα - Προκοπίου ἔγιναν οἱ σχετικὲς ἐργα-

οίες κατά τρόπο ύποδειγματικό και παράλληλα εξοπλίστηκε κατά τρόπο ὀρτιο, ἀνταποκρινόμενο στις ἀνάγκες μιᾶς σύγχρονης βιβλιοθήκης. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἄπειρες εἶναι οἱ εὐχαριστίες πρὸς τὴν ἀξιότιμη εὐεργέτισσα πού συνεχίζει στις μέρες μας τὴν παράδοση τῆς ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς τῆς χιακῆς εὐπορίας.

Τὰ βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης εἶναι καταχωρημένα στὸ βιβλίο εἰσαγωγῆς, καταλογογραφημένα, ταξινομημένα εἰδολογικά καὶ τοποθετημένα στὰ ράφια κατὰ τὰ ἰσχύοντα στις βιβλιοθήκες. Στὴν προσπάθεια αὐτὴ ἀπὸ τὴ μεταφορά καὶ τὴν τοποθέτησή τους καὶ γενικὰ τὸ στήσιμο τῆς Βιβλιοθήκης προσέφεραν ἐθελοντικὰ τίς ὑπηρεσίες τους καὶ εἶναι ἄξιοι θερμῶν συγχαρητηρίων οἱ πατέρες Ἰωάννης Κουντουριάδης, Γεώργιος Λοῦρος, Ἰωάννης Μπογῆς, καὶ οἱ κ. Ἀμαλία Παπαλά - Καλουτᾶ καὶ κ. Ἀργυρῶ Σουρέλα.

Ἡ Βιβλιοθήκη συγκροτήθηκε ἀπὸ βιβλία ποικίλου περιεχομένου θρησκευτικά, ἐκκλησιαστικά, ἱστορικά, φιλολογικά, γλωσσικά, λογοτεχνικά, παιδαγωγικά, φιλοσοφικά, κοινωνικά, ἐγκυκλοπαιδεῖες, λεξικά, περιοδικὰ. Πρόσβαση στὰ ἔργα αὐτὰ θὰ ἔχουν οἱ μελετητὲς στὸ χῶρο τοῦ ἀναγνωστηρίου, χωρὶς τὴ δυνατότητα δανεισμοῦ. Ὑπογραμμίζουμε ἰδιαίτερα τὸν πλοῦτο καὶ τὴν ποιότητα τῶν φιλολογικῶν βιβλίων τῆς προσωπικῆς βιβλιοθήκης τοῦ Σεβασμιωτάτου πού ἀπέκτησε στὰ χρόνια τῶν σπουδῶν του στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀργότερα, ὅταν ὑπηρέτησε ὡς φιλόλογος στὴ Μέση Ἐκπαίδευση, ἔστω γιὰ σύντομο χρονικὸ διάστημα, καὶ ὡς Ἱεροκέρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, ὡς Γραμματεὺς καὶ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ὡς Μητροπολίτης. Καρπὸς τῆς ἀγάπης του καὶ τῆς ἐνασχόλησής του μὲ τὴ φιλολογικὴ ἐπιστῆμη εἶναι τὰ βιβλία πού ἐξέδωσε, παρὰ τὸ φόρτο τῶν ἀρχιερατικῶν του καθηκόντων.

Ἡ Βιβλιοθήκη ἐμπλουτίστηκε ἀκόμη μὲ τὰ βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἀοιδίου Πρωτοπρεσβυτέρου Μάρκου Ἀγαπητοῦ Βασιλάκη, παπποῦ τοῦ Σεβασμιωτάτου, πού ὑπῆρξε σημαντικὴ πνευματικὴ φυσιογνωμία τῆς Χίου ἀφιερωμένη στὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ τὴν Ὁρθοδοξία. Δάσκαλος μὲ γόνιμη σκέψη, ἱερέας μὲ σημαντικὸ κατηχητικὸ ἔργο, σπουδαῖος ἐρευνητὴς καὶ μελετητὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τῆς Χίου καὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ Βροντάδου, συγγραφέας 19 βιβλίων πού διακρίνονται γιὰ τὴν πρωτοτυπία, τὴν πληρότητα καὶ τὴ ρέουσα γλῶσσα τους. Στὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης συνέβαλαν, ἐπίσης, μὲ δωρεές βιβλίων ὁ χιακῆς καταγωγῆς Γραμματέας τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου ἐκκλησιαστικῆς τάξης καὶ ἐθιμοτυπίας Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδριτῆς Πατρικίος Καλεῶδης καθὼς καὶ ὁ συμπατριώτης δικηγόρος Παναγιώτης Χαρακιᾶδης.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου ἀνοίξε καὶ δίνει τὴ δυνατότητα γιὰ μελέτη στοὺς φιλομάθεις ἀναγνώστες μέσα σὲ ἰδανικὲς συνθηκὲς ἀνεσης καὶ ἡσυχίας, σ' ἓνα κτήριο ἀνοικτὸ κυριολεκτικὰ στὸ φῶς. Πάμπολλα τὰ βιβλία πού προσφέρονται γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῶν γνώσεων. Γι' αὐτὴν ὁ ἀναγνώστης πρέπει νὰ προσπαθῆσει, νὰ ἀσκηθεῖ καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι εὐκόλο. Ὅμως, ἀκολουθώντας τὴν πορεία αὐτὴ θὰ καλλιεργῆσει πνεῦμα καὶ ψυχὴ καὶ θὰ συγκροτήσῃ ὀλοκληρωμένη προσωπικότητα μὲ πίστη στις πανανθρώπινες ἀξίες καὶ στὴν ἀνθρωπιστικὴ παιδεία, λουσομένη στὸ χριστιανικὸ φῶς πού ἐκπέμπει τὸ μήνυμα

τῆς Ἀγάπης, τῆς Συγχώρησης, τῆς Θουσίας. Εὐχόμεσθε ἀπό καρδιάς τό νέο Πνευματικό Ἴδρυμα νά ἐπιτύχει τούς στόχους του καί νά συμβάλει στήν πνευματική ἀνάταση τοῦ τόπου, ἰδιαίτερα σέ ἐποχές πού οἱ ἀξίες δοκιμάζονται, ὅπως σήμερα».

Ὁ Σεβασμιώτατος τιμῶντας τήν προσφορά τῆς κ. Προκοπίου τῆς ἀπένειμε τήν ἀνωτάτη διάκριση τῆς Χιακῆς Ἐκκλησίας, τόν χρυσοῦν Σταυρό τοῦ Πρωτομάρτυρος τῆς Χίου Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἰσιδώρου μετά Διπλώματος καί ἀποσπάσματος Ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου Χίου, μέ τήν ὁποία ἀνακηρύσσεται Μεγάλη Εὐεργέτις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν. Στήν ἀντιφώνησή της ἡ κ. Ἀλεξάνδρα Γ. Προκοπίου συνεχάρη τόν Σεβασμιώτατο καί ὅλους ὅσοι συνετέλεσαν καί ἐργάστηκαν γιά τήν ἀνακαίνιση τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἀκολούθησαν τά Ἐγκαίνια τῆς νεοσύστατης Βιβλιοθήκης. Τήν κορδέλα ἔκοψαν μέ προτροπή τοῦ Σεβασμιωτάτου ὁ προσκεκλημένος τῆς Οἰκογενείας Προκοπίου Ἐξοχώτατος Πρόεδρος κ. Ἀντώνιος Σαμαρᾶς, πρῶην Πρωθυπουργός, καί ἡ Μεγάλη Εὐεργέτις κ. Ἀλεξάνδρα Γ. Προκοπίου.

Σέ ὅλες τίς Ἐκκλησιαστικές καί Πνευματικές Ἐκδηλώσεις παρέστησαν πλῆθος λαοῦ καί Ἱερέων, ὁ πρ. Πρωθυπουργός κ. Ἀντώνιος Σαμαρᾶς, ὁ κύριος καί ἡ κυρία Προκοπίου, ὁ κύριος καί ἡ κυρία Μαρτίνου, ὁ πρ. Ὑφυπουργός κ. Κωνσταντῖνος Καραγκούνης, Βουλευτής Αἰτωλοακαρνανίας, ὁ Διευθυντής τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Σεβαστιανός Ἀνδρεάδης, Δρ. Θεολογίας - Φιλολογίας, οἱ Πολιτικές, Δικαστικές καί Στρατιωτικές Ἀρχές τῆς Χίου, οἱ Σπουδαστές τῶν ΑΕΝ Μηχανικῶν Χίου καί Πλοιάρχων Οἰνουσσῶν, ὡς καί ἐξέχοντα πρόσωπα τοῦ Πνευματικοῦ κόσμου.

Μετά τό πέρας τῶν Ἐκδηλώσεων παρετέθη Γεῦμα πρός τιμή τῆς κ. Ἀλεξάνδρας Προκοπίου μέ εὐγενῆ καί αὐτόβουλη χορηγία τοῦ συμπατριώτου μας κ. Ἀντωνίου Φαράκλα.

**ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ
κ. ΜΑΡΚΟΥ**

* * *

- Ἐκδότης: Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ.
- Ἀπευθύνεσθε: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» - Ἱερὰ Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν - Κων. Ἀμόντου 24, Τ.Κ. 82100 - ΧΙΟΣ. Ἰστοσελίς: <http://www.imchiou.gr>
- Ἡ «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» διανέμεται δωρεάν.
- **Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν, ὑπέρ τοῦ κατηχητικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ ἔργου.**

Τό 'Ι. Λείψανον τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν
Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

«Εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης»
(Νῆσος Παναγιά Οἰνουσσῶν - 7.4.2018).

